

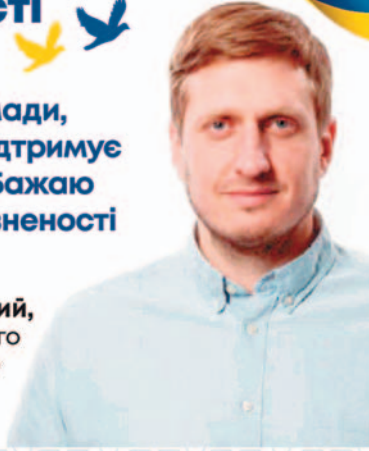
3 Днем Незалежності України!

**ЩИРО ВІТАЮ
ІЗ ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ
УКРАЇНИ!**

**Ми разом творимо силу громади,
яка стоїть на захисті держави, підтримує
воїнів та наближає Перемогу. Бажаю
кожній родині миру, добра і впевненості
в завтрашньому дні.**

**З повагою Віталій Маринівський,
голова Тернопільського обласного
осередку ГО «Захист Держави»**

**ЗАХИСТ
ДЕРЖАВИ**

**Сердечно вітаю
із величним святом -
Днем Незалежності
України!**

Це свято єдності, гордості та незламності нашого народу. Ми довели, що здатні відстоювати свою свободу й суверенітет, залишаючись сильними навіть у найтяжчі часи.

Незалежність - це не лише дар, а й відповідальність кожного з нас. Від нашої праці, віри та любові до рідної землі залежить те, якою буде Україна завтра.

Дякую всім, хто захищає наш спокій і виборює мир для кожного українського дому.

Бажаю, щоб у наших серцях завжди жила надія, у домівках панували злагода і достаток, а над нашою державою - мирне небо.

Нехай цей день додасть нам ще більше сили та впевненості у перемозі!

**З найкращими побажаннями -
Роман КУХАРСЬКИЙ,
голова Борсуківської громади**

ДОРОГІ КРАЯНИ!

**Тридцять чотири роки тому українська нація відновила
Незалежність нашої країни. Сьогодні вже 11 років, як ми відзначаємо
День Незалежності в умовах війни. У найважчі часи ми доводимо світові:
Україна була, є і буде, бо за неї б'ються
найкращі сини й дочки.
Кожен із нас щодня підтримує країну!
Віримо в Перемогу,
створимо майбутнє разом!**

Слава Україні! Героям слава!

**3 повагою - Степан ГОРУЦ,
голова Тернопільської
обласної організації ВО «Батьківщина».**

**ШАНОВНІ КРАЯНИ, ПРАЦІВНИКИ
ТА ВЕТЕРАНИ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ**

**Вітаю з Днем Незалежності України -
найбільшою та значущою подією в історії нашої держави!**

Це не лише державне свято, а й символ незламності духу нашого народу, його боротьби за свободу, власний шлях і гідність. Україна завжди прагнула незалежності й самовизначення. На цьому шляху ми пройшли через чимало випробувань, але незмінно залишалися сильними у вірі, що майбутнє - за нами.

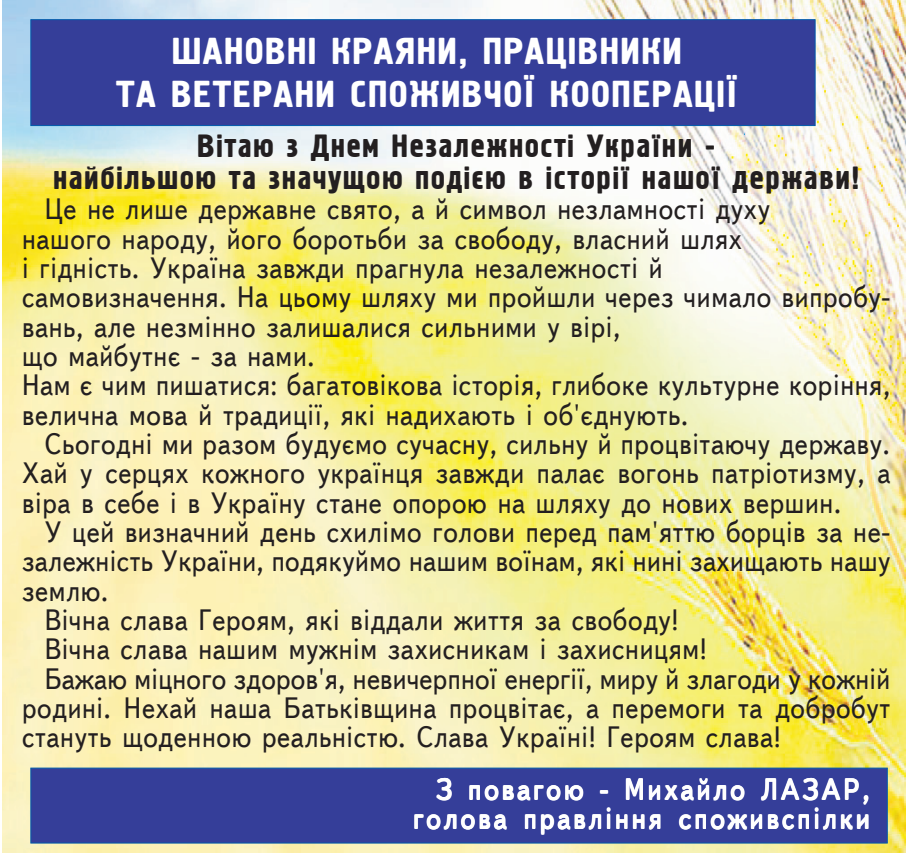
Нам є чим пишатися: багатовікова історія, глибоке культурне коріння, велична мова й традиції, які надихають і об'єднують.

Сьогодні ми разом будуємо сучасну, сильну й процвітаючу державу. Хай у серцях кожного українця завжди палає вогонь патріотизму, а віра в себе і в Україну стане опорою на шляху до нових вершин.

У цей визначний день схилимо голови перед пам'яттю борців за незалежність України, подякуймо нашим воїнам, які нині захищають нашу землю.

Вічна слава Героям, які віддали життя за свободу!
Вічна слава нашим мужнім захисникам і захисницям!
Бажаю міцного здоров'я, невичерпної енергії, миру й злагоди у кожній родині. Нехай наша Батьківщина процвітає, а перемоги та добробут стануть щоденною реальністю. Слава Україні! Героям слава!

**З повагою - Михайло ЛАЗАР,
голова правління споживспілки**

Реклама у газеті «Свобода».
Тел. 0 (68) 932-29-05

зараз зі знижкою 50%!

21.08 - ПОЧАЇВ

26.08 - КОПИЧИНЦІ

27.08 - ПІДВОЛОЧИСЬК

28.08 - ЧОРТКІВ

Анатолій Совва
Заслужений лікар України
ЦЕНТР
ВІДНОВЛЕННЯ ЗОРУ
АНАТОЛІЙ СОВВА
Прийом за попереднім записом:
0 800 331 331
дзвінки з усіх операторів безкоштовні
**Не дайте поганому зору
забрати мрію!**

**Вітаємо Вас з найбільшою та значущою подією в історії нашої держави -
Днем Незалежності України!**

У цей святковий день ми дякуємо Збройним Силам України та всім військовим формуванням, які захищають нашу країну. Дякуємо волонтерам, які допомагають українському війську і тим, хто опинився у біді, а також кожному громадянину, який наближає перемогу, працюючи в тилу.

Будьте сильними, сміливими та незламними, любіть Україну і пам'ятайте всіх, хто героїчно віддав своє життя за майбутнє кожного з нас.

Зі Святом, з Днем Незалежності!
Слава Україні! Героям Слава!

ПрАТ "Тернопільськгаз"

**Шановні жителі
Білобожницької громади,
краяни!**

Від щирого серця вітаю вас із величним святом - Днем Незалежності України! Ми відзначаємо 34-ту річницю свободи та самостійності нашої держави, яка є символом незламності, гордості та єдності українського народу.

Цей день - не лише свято, а й нагадування про ціну, яку ми платимо за нашу незалежність. Завдяки мужності наших захисників і захисниць, завдяки вашій підтримці та вірі в Україну ми продовжуємо стояти міцно, попри всі виклики.

День Незалежності - це свято кожного з нас, адже наша земля, наша мова, наша культура - це те, що робить нас унікальними. Сьогодні хочу подякувати всім за працю, підтримку та віру в краще майбутнє. Особлива вдячність - нашим воїнам, які захищають рідну землю, та волонтерам, які невтомно допомагають фронту.

Нехай синьо-жовтий прапор завжди майорить над нашою громадою, а в кожній домівці панують мир, добробут і злагода. Бажаю вам міцного здоров'я, щастя та впевненості у завтрашньому дні. Разом ми сильні, разом ми непереможні!

Слава Україні!

**З повагою - Віктор ШЕПЕТА,
голова Білобожницької громади**

Країну вести за собою мають саме такі...

Олексій Петрович Кайда, відомий громадський діяч з Тернополя, голова Тернопільської обласної ради (26 березня 2009 - 23 листопада 2012), народний депутат Верховної Ради України 7-го скликання, перший заступник голови Комітету з питань фінансів і банківської діяльності, Указом Президента України був нагороджений орденом "За мужність".

Відзнаку вручено за особисту мужність і самовідданість, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України під час виконання бойових завдань на фронті.

Про це повідомив побратим Олексія Кайди Юрій Сиротюк.

"Мій побратим Олексій Кайда отримав високу державну нагороду - орден "За мужність". Дуже заслужено. Хоча про мужність Петровича ми знаємо і без орденів. Як і про Мудрість. І Шляхетність. Мужність нині - наша головна валюта. Будьте мужніми як Петрович. А Петрович нехай просто буде. Країну вести за собою мають саме такі..."

Олексій Кайда є учасником комбатантського об'єднання "Легіон Свободи". На початку 2015 року отримав повістку до військомату в четвертій хвилі першого етапу мобілізації та був мобілізований до лав ЗСУ. Під час повномасштабного вторгнення росії в Україну - старший лейтенант і командир взводу 45-ї окремої артилерійської бригади.

Також за роки війни Олексій Кайда отримав "Срібний хрест" від Головнокомандувача ЗСУ, нагрудний знак "Знак пошани" і "Воєнний хрест" від Міністерства оборони України.

Віра в Бога і щира молитва - це дві важливі опори для українців. Єднання із Всевишнім завжди допомогало нашому народові переживати важкі випробування. Саме тому людям важливо піклуватися про великі церкви й маленькі каплички, підтримувати їх у відмінному стані навіть тоді, коли наша Батьківщина бореться.

Нещодавно жителі села Красне також тривожилися за майбутнє своєї святині - дах храму Пресвятої Трійці був геть знищений часом, у негоду опаді потрапили всередину. Словом, церква, яка, за даними істориків, збудована ще 1806 року за кошти графині Чарторийської, потребувала термінового порятунку.

Щоб вирішити проблему, селяни оголосили збір коштів на матеріали для перекриття храму та оплати робіт. До співфінансування важливого проєкту долучився "Контінентал Фармерз Груп".

Як зазначила старша менеджерка зі зв'язків з громадськістю кластера "Центр" Людмила Грабовецька, на ремонт церкви в селі Красне компанія спрямувала 249 тис. грн.

"Для нас важливо підтримувати пайовиків у втіленні таких ініціатив. Ми зацікавлені у процвітанні громад, де орендуємо та обробляємо землі, адже "Контінентал" - це соціально відповідальний бізнес. Саме тому активно співпрацюємо із місцевими жи-

Мар'яна РУДА

«Контінентал» допоміг замінити покрівлю храму в селі Красне

Відтепер наші Воїни Світла оберігатимуть нас із небес...

Оці виродки
що з давніх часів Чингізхана,
Які у часі забули
загарбницьким війнам всім лік.
О, Боже,
навіщо їм влада на світі цім дана?
Чом вбивці, чом на їхніх
іконах святий Божий лик?
Скрізь - від Сходу на Захід -
плачі і плачі матерів.
Шахеди, мов смерчі,
людські долі рвали й калічили.
Сльози очі туманять
на грудях усіх цвинтарів.
"Не вбивайте, -
розвіяним криком небо благали, -
Ми горіли, як свічі
в розхристях святих віктарів.
І заплаканим воском
спливали у чорні могили".
А на цвинтарі хрест в'язким
смутком незаниманим чорнів.
І здавалося, що миру
уста його в Бога молили.
Юрій Заяць

Загинув на Донеччині

13 серпня жителі Озернянської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, солдата-гранатометника **Олега Євгеновича ДУБИНУ** (16. 11. 1988 р.н.), який загинув 6 серпня поблизу населеного пункту Никанорівка Покровського району Донецької області.

Світлої пам'яті Олег боронив Україну від 27 листопада 2024 року.

Поховали захисника у рідному селі. Широ співчуваємо рідним і близьким, побратимам і друзям...

Вічна пам'ять і шана Герою!

Любив життя, родину...

14 серпня жителі Вишнівецької громади провели останню життєвою дорогою військовослужбовця, мешканця села Залісці, що на Збаражчині, солдата **Віталія Анатолійовича КОТУЛЬСЬКОГО** (2. 10. 1988 р.н.), який загинув 5 серпня під час виконання бойового завдання у Краматорському районі Донецької області.

Світлої пам'яті Віталій "Закінчив сільську школу, відслужив строковиком в ЗСУ, одружився з красунею Анною, у них народився син Дмитро. Віталій любив життя, родину... З перших днів повномасштабного вторгнення став на захист Батьківщини... Бійці, що перебували з Віталієм на фронті, казали: "Сміливий хлопцев, веселун, вірний друг та побратим". Односельці запам'ятають його як добру людину, з чуттєвою душею, в якій вистало любові й співчуття до всіх. Нестерпний біль втрати сина, брата, люблячого чоловіка, тата, щирою друга, надійного побратима пронизує душу і серце всієї сім'ї загиблого, його друзів, товаришів по службі, усіх жителів села та громади", - йдеться у повідомленні Вишнівецької селищної ради.

Поховали захисника у рідному селі. Широ співчуваємо рідним і близьким, побратимам і друзям...

Вічна пам'ять і шана Герою!

10 місяців надій та сподівань...

14 серпня жителі Тернопільської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, водія

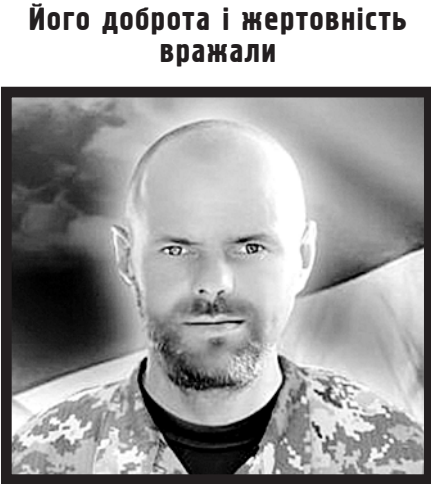
механізованої роти **Сергія Валерійовича ВЕРЕМЕЯ** (14. 02. 1972 р.н.), який загинув 30 жовтня 2024 року, виконуючи бойове завдання поблизу населеного пункту Веселе на Курщині.

Світлої пам'яті Сергій добре навчався у школі, відслужив у армії, працював слюсарем, згодом водієм тролейбуса, експедитором. На захист України воїн став у липні 2024 року. Боронив Україну на Сумщині, а згодом на Курщині. Від жовтня минулого року вважався зниклим безвісти.

"Він був дуже добрим, щирим, чуйним, його всі любили. Мав спокійний характер, через що й отримав своє перше псевдо "Тихий", - розповіла про полеглого на війні сина Надія Веремей.

Поховали захисника на Пантеоні Героїв Микuliнecького кладовища. Широ співчуваємо рідним і близьким, побратимам і друзям...

Вічна пам'ять і шана Герою!

Його доброта і жертвність вражали

14 серпня жителі Підволочиської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, молодшого сержанта 105-ї окремої бригади територіальної оборони, мешканця селища Підволочиськ та міста Волочиськ **Михайла Вікторовича ШАВАРИНА** (21. 08. 1984 р.н.), серце якого зупинилося 9 серпня під час виконання бойового чергування на пункті спостереження на Харківщині.

Світлої пам'яті Михайло був мужнім воїном і водночас доброзичливим чоловіком. "У Підволочиську важко знайти людину, яка б не знала Михайла. Він був світлою, щирою, завжди усміненою людиною. Його доброта і жертвність вражали: навіть отримуючи передачі з дому, він часто казав: "Дякую. Мені не треба, а моїм побратимам треба допомогти". І так було завжди - до останнього дня. Михайло став на захист України ще у 2015 році. Він воював у складі різних військових підрозділів, гідно ніс службу й отримав чимало нагород. Але найбільше його серце було віддане тим, кого він любив: своїй матері, дружині та дітям. Він залишив після себе трьох маленьких янголят, які тепер зростатимуть без тата, але з пам'яттю про його мужність і любов..." - написали на сторінці у соцмережі Підволочиської селищної ради.

Михайло під час АТО боронив Україну на Донецькому і Луганському напрямках. 5 січня 2022 року Михайло підписав черговий контракт зі 105-ю бригадою. Мати каже, він відчував, що буде повномасштабна війна, і втримати його вдома було неможливо. Після атаки дронами отримав серйозні опіки, рятуючи побратимів.

Поховали захисника у Підволочиську. Широ співчуваємо рідним і близьким, побратимам і друзям...

Вічна пам'ять і шана Герою!

Був хорошим сім'янином

15 серпня жителі Колиндянської громади віддали останню шану військовослужбовцю, старшому сержанту, начальнику контрольно-технічного пункту військової частини, ко-

мандиру відділення, мешканцю села Малі Чорнокілці, що на Чортківщині, **Михайлу Степановичу ХЛОПЕЦЬКОМУ** (11. 11. 1967 р.н.), який загинув 19 лютого 2024 року поблизу населеного пункту Ласточкине Донецької області.

Світлої пам'яті Михайло пішов захищати Україну 1 березня 2022 року, від лютого минулого року вважався безвісти зниклим. "Весь цей час невизначеність краjala серця родичів. Водночас не згасала надія на повернення воїна до рідного дому. Проте це повернення виявилось трагічним. Добра, чуйна, відповідальна людина, майстер на всі руки, коханий чоловік та люблячий батько, якого знали та поважали не тільки односельці, а й жителі навколишніх сіл. Висловлюємо найщиріші співчуття дружині, дочкам із сім'ями, всім рідним і близьким полеглого Героя..." - йдеться в повідомленні Колиндянської сільської ради.

Мужний воїн спочатку служив на Херсонщині, виконуючи обов'язки командира відділення контрольно-технічного пункту, згодом його підрозділ було переведено на Донеччину.

"Лише з теплом і повагою згадують про нього жителі Малих Чорнокілців. Він був майстром на всі руки, міг полагодити будь-які механізми. До війни трудився механізатором у місцевому аграрному підприємстві "Обрій", де йому доручали найскладнішу сучасну техніку. Завжди на позитиві, любив жартувати, умів підбадьорити словом. Був добрим, чуйним і уважним до людей. Виходив до церковного братства. Буваючи у відпустці, ніколи не скаржився на важкі воєнні будні, мовляв, усе нормально. Був хорошим сім'янином. Мав кохану дружину Марію, двох донечок Лесю та Олю, що подарували дідуся трьох онуків - Артема, Матвія та Сашка. Любили його у селі - це відчувалося в усьому. Гірко плакали на похороні і старі, і малі..." - написав головний редактор чортківської районної газети "Голос народу" Любомир Габруський.

Поховали захисника у рідному селі. Широ співчуваємо рідним і близьким, побратимам і друзям...

Вічна пам'ять, честь і слава Герою!

Серце перестало битися під час лікування

15 серпня жителі Коропецької громади провели останню життєвою дорогою військовослужбовця, солдата 42-ї окремої механізованої бригади Збройних сил України, мешканця села Вістря **Ярослава Михайловича КУРИЛЯКА** (9. 04. 1986 р.н.), серце якого перестало битися 13 серпня під час перебування на лікуванні.

Як згадують знайомі та односельці світлої пам'яті Ярослав був добрим і працьовитим чоловіком, завжди готовим прийти на допомогу.

Поховали захисника у рідному селі. Широ співчуваємо матері Галині, рідним і близьким, побратимам і друзям... Вічна пам'ять і шана Герою!

Довга дорога додому...

15 серпня жителі Збаразької громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, старшого стрільця аеромобільного батальйону **Олексія Євгеновича КАРПОВА** (15. 02. 1988 р.н.), який загинув 25 липня 2022 року в результаті артилерійського обстрілу ворога поблизу населеного пункту Білогірка Херсонської області.

Світлої пам'яті Олексій був надзвичайно світлою, доброю людиною. Боронив Україну ще з 2015 року в АТО, отримав поранення. Після лікування у госпіталі у нього залишилися нерухомими кілька пальців та пластина в руці. Але Олексій після повно-

масштабного вторгнення у березні 2022 року знову пішов захищати Батьківщину...

Ніхто, мабуть, не зрозуміє трагедії матері та сестри, які розшукували Олексія...

"Аж через три роки після загибелі його тіло знайшло спочинок у рідній землі, поряд з такими ж героями сучасної війни, на цвинтарі поблизу селища цукрозаводу... Пам'ятаймо подвиг Олексія, низько схилимо голови перед його згорьованою матір'ю, яка виростила достойного сина, патріота, гідного громадянина, відважного воїна..." - йдеться у повідомленні Збаразької міської ради.

Поховали захисника у Збаражі. Широ співчуваємо рідним і близьким, побратимам і друзям...

Вічна пам'ять і слава Герою!

Завжди міг прийти на допомогу

15 серпня жителі Нагірянської громади, що на Чортківщині, віддали останню шану військовослужбовцю, стрільцю взводу охорони **Дмитру Михайловичу ПЕРЕГІНЕЦЮ** (20. 04. 1998 р.н.), серце якого перестало битися 13 серпня під час проходження військової служби.

Світлої пам'яті Дмитро був добрим і працьовитим чоловіком, який завжди міг прийти на допомогу.

Поховали захисника у Нагірянці. Широ співчуваємо рідним і близьким, друзям...

Вічна пам'ять і слава Герою!

Загинув під час виконання бойового завдання

15 серпня жителі Теребовлянської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, інспектора прикордонної служби 2-ї категорії снайпера, мешканця села Кровинка, солдата **Володимира Володимировича СТАРАДИНОВА** (26. 06. 1995 р.н.), який загинув 9 серпня під час виконання бойового завдання поблизу с. Шурове Краматорського району Донецької області. Світлої пам'яті Володимир був мобілізований на військову службу 2 листопада 2023 року.

"У післяобідню пору мешканці громади, стоячи на колінах і зі сльозами на очах, зустріли домовину з тілом Героя на перехресті біля греко-католицької церкви святого Миколая в місті Теребовлі. Тут священнослужителі відслужили панахиду за упокій душі захисника.

Опісля жалобний кортеж вирушив до рідного села Володимира - Кровинки. У центрі села його зустріли односельці та жителі сусідніх населених пунктів із молитвою, державними прапорами та лампадками. Священнослужителі разом із громадою піднесли спільну молитву за упокій душі полеглого воїна. Відповідали захисника у місцевому храмі, відчитали Євангеліє біля рідної домівки та поховали зі всіма військовими почеснями на сільському цвинтарі - поряд з іншими героями російсько-української війни, мешканцями Кровинки.

У Володимира Стародінова залишилися мама, сестра, два брати та племінниця", - повідомили у Теребовлянській міській раді.

Широ співчуваємо рідним і близьким, побратимам...

Вічна пам'ять і шана Герою!

В.Н.

Пам'яті Героя Андрія Кухаревича

«Вони наступають, ми їх відбиваємо»

"...Сьогодні ми з хлопцями зі 105 батальйону їдемо на нуль. О 3:00 ми вже готові та чекаємо на машину. Виходимо з підвалу і розуміємо, що нам пощастило. У наш час кожен виїзд на позиції дуже ризикований, оскільки в небі постійно є ворожі дрони - як ударні, так і розвідувальні. Але не цього разу. 10 квітня, нічне небо огорнуте хмарами і падає лататий сніг, ніби в січні. Одні з найгірших умов для польоту та найкращі умови для заходу на позицію. Під'їжджає машина - нас зустрічають командир роти Ударник, Тамада та водій Лісник. Вмикаємо РЕБ, гасимо будь-яке зовнішнє світло і вирушаємо в напрямку Торського. Спершу через ліс ми під'їжджаємо до місця висадки, якомога швидше вивантажуємося, а далі - йдемо пішки на позицію. Щоб добратися до місця призначення, ми двічі маємо пройти через відкрите поле. Потрібно бути дуже уважними і рухатися лише протоптану стежкою - саперів тут давненько не було. 15 хвилин інтенсивної нічної прогулянки - і ми нарешті заходимо в окоп.

Щоб не втрачати пильність, хлопці змінюють один одного на СП кожні три години вдень, а вночі - що дві години. До росіян - кілька сотень метрів, тому треба ретельно спостерігати, постійно доповідати про зміни по рації та бути готовими відбивати ворожий наступ в будь-який момент. Головна небезпека зараз на цій позиції та і не лише на цій - ворожі дрони. Частина окопу дуже постраждала від обстрілів, завалени бійниці, зруйновані бліндажі - це все звична реальність життя нашої піхоти. Ближче до вечора готуємося до виходу з позиції. Домовляємося, що весь шлях будемо бігти... Жартуємо, що є відчуття, ніби минуло кілька місяців - сніг розтанув, за вікном теплий весняний вечір, десь далеко чути звуки вибухів..." - написали про командира 3-ї механізованої роти 105-го механізованого батальйону 63-ї бригади Андрія Кухаревича ("Ударника") та його хлопців у журналі 63-ї окремої механізованої бригади ЗСУ "Бастіон" №24 за квітень місяць цього року.

Мати полеглого бійця Любов Резнер згадує: "Він завжди казав, щоб я не переживала. Що він живучий, що все буде добре. Коли я вичитувала десь в інтернеті, що на Лиманському напрямку, де він служив, щось погане, він говорив: "Мамо, не слухай, то неправдива інформація, слухай мене. Вони наступають, ми їх відбиваємо". Він завжди так хотів підбадьорити мене..."

Виростила і виховала справжнього патріота України

Згорьована матір Любов Резнер 12 серпня провела до місця вічного спочинку вже свого другого сина. Світлої пам'яті Андрій Кухаревич народився 29 грудня 2002 р., був сиротою, вона виховувала його з чотирирічного віку. Все життя намагалася приділяти йому багато любові, щоб він зростав доброю, щирою дитиною й водночас справжнім патріотом України, яким зрештою він й став...

Хлопець мріяв стати військовим, після закінчення ЗОШ №27 м. Тернополя навчався у Коропецькому

«Вони наступають, ми їх відбиваємо»

На сайті "Електронні петиції. Офіційного інтернет представництва Президента України" триває збір підписів щодо "Про присвоєння звання Героя України (посмертно) Кухаревичу Андрію Олексійовичу, позивний "Ударник". 29 грудня 2002 - 7 серпня 2025".

Свобода

Головний редактор Тарас Савчук

Відповідальний секретар Віктор Уніят
Літературний редактор Наталія Гавришко
Редактор відділу Галина Вандзелак
Бухгалтерія Галина П'яківська
Рекламний відділ Оксана Волошина

Індекс видання: 40184.

Е-mail редакції: reklama-svoboda@ukr.net, svoboda-te@ukr.net. Сайт: svoboda.te.ua

Віддруковано: ТОВ «Поділля-Тер», м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37, (067) 352-18-51, сайт www.a-print.com.ua. Замовлення № 1122. Тижневий тираж 10202

Висловлювані авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Оригінали не рецензуються. Лістування з читачами - лише на сторінках газети. Матеріали під рубрикою «Літничий трибуна» надруковані на правах реклами. Відповідальність за зміст реклами несе рекламодатець.

Газета виходить з жовтня 1990 року

Ідентифікатор в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-02865

Рішення Нацради України з питань телебачення і радіомовлення №571 від 29.02.2024 р.

46008, м. Тернопіль, вул. Торговиця, 11, ТОВ «Редакція газети «Свобода»
р/р UA863003350000000026000624332 в АТ «Райффайзен Банк» м.Київ, МФО 300335, код 21157527

Журналісти: тел. 0 (352) 23-55-02
Реклама: тел. 0 (68) 932-29-05

800 весіль Ярослави Адамчук

"Я все це робила у своїй квартирі. Відверто кажучи, було непросто, бо місця бракувало, навіть повернутися ніде. У вітальні я застеляла чистими простирадлами стіл, диван, підлогу і в ряди складала тачі з плячками та печивом", - пригадує тернополянка Ярослава Адамчук. Понад 30 років вона працювала весільною пекаркою. Освіти кондитера не мала, та її солодощі виходили бездоганними. До Ярослави записувалися в чергу за пів року наперед. За її плечима - понад 800 весіль. Важко уявити, скільком людям вона подарувала солодкі спогади.

Професія, яка почала занепадати

"Я всі рецепти знаю напам'ять, навіть у зошит не заглядаю. Збирала їх звідусіль. Буває, запросять на весілля, а я одразу придивляюся до солодкого. Якщо щось сподобалося, то вже наступного дня починаю пекти. Часом рецепт переробляю на свій лад. Інколи трапляється, що плячок смачний, але різати незручно, тоді заміняю іншим коржем. Так у мене назбиралося тридцять фірмових рецептів. Усі їх переписала в зошит для сина. Хай буде йому у спадок, хоч не знаю, чи згодяться". Робочий день пані Ярослави починався рано. У сезон весіль - о п'ятій. Завершувався пізно ввечері. "Тепер моя професія занепадає. Рідко хто робить весілля навіть на сто гостей, а колись було і сто п'ятдесят, і триста. Часи зовсім інші. Та й плячки вже мало хто пече. Раніше більшість людей мали господарства в селах, продукти були свої, якісні. А тепер купи все у крамниці... Я ж завжди була принципова: якщо вже печу, то лише з якісних продуктів. Бувало, йшла на ринок із замовником, пробувала сметану, щоб крем не зіпсувався. Бо люблю робити на совість".

Перші кроки у світ весільної випічки

Своє перше весілля Ярослава пам'ятає й нині. Тоді вона пекла для сестри. "Переживала, бо досвіду було мало. Коли гості почали нахвалювати печиво і плячки, зрозуміла, що це моє", - ділиться спогадами жінка. Спочатку вона пекла для рідних, щоб "набити руку". Потім почали надходити перші замовлення. "Я все розраховувала чітко: скільки продуктів, скільки випічки треба на кльоші і на подарунок для гостей. До справи долучився і мій чоловік. Через інвалідність йому було важко на попередній роботі. Швидко опанував мою справу. Інколи й сам напікав цілий ящик горішків. Пам'ятаю, їхала пекти на весілля аж у Вінницьку область, навіть свою качалку брала, без неї ніяк, це мій основний інструмент! А вдома чоловік із подружкою пекли на інше весілля. Я давала інструкції телефоном і хвилювалася, але вони впоралися".

Випічка за подвійним тарифом

Ярослава намагалася брати не більше одного весілля на тиждень,

але життя вносило свої корективи. "Одного разу прийшла жінка й сказала: "Якщо ви мені не допоможете, я в психлікарню потраплю". Я погодилася. Пекла ночами, проте все встигла. Вона розплатилася й подарувала рожевий махровий халат. Яюсь пекла для першого секретаря райкому у Ланівцях - на триста гостей. Іншого разу великий начальник запропонував подвійний тариф і ще мікрохвильову піч у подарунок, аби я погодилася взяти його замовлення. Слова дотримав", - розповідає.

Один згорів, другий впав, а третій - прилип

На початку "солодкої" кар'єри Ярослава працювала в міському кафе. Там одна колега вправно прикрашала торт трояндами, але вчити нікого не хотіла. "Було прикро. А через десять років зустрілися на вулиці. Вона питає: "Що ти тепер робиш?" А я сміюся: "Та вже трохи далі пішла. Бо ти досі там працюєш, а мене всі знають - я на весілля печу", - каже Ярослава Адамчук. Мрія навчитися прикрашати торти квітами здійснилася згодом: у Будинку побуту відкрили курси кондитерів. Ярослава одразу записалася і двічі на тиждень по годині вчилася робити прикраси для тортів. Згодом вона охоче ділилася досвідом із тими, хто просив. "Якщо хтось хоче, завжди розповім рецепт, покажу, як правильно спекти.

Кулінарні секрети - моя улюблена тема. Був і кумедний випадок: прийшла якась одна вчителька й каже: "Я трохи вам допоможу". А я тоді пекла "Спартак", там багато тоненьких коржів. Кажу до неї, щоб стежила за духовкою, аби не згоріли коржі. Але не склалося: один згорів, другий упав, третій прилип. Тоді дала їй тісто розкачати, але й там в неї не виходило: то коржі надто грубі, то надто тонкі. А корж має бути, як аркуш зошита. Просто не кожен до цього надається", - сміється Ярослава.

Смакота, яку важко забути

Вона встає з дивана: "Дівчата, я зроблю вам кави й пригощу плячком, щоб не тільки слухали, а й куштували". Розливає ароматний напій, сама від кави відмовляється, каже, що потім не засне. На стіл ставить тарілку з випічкою, в одному плячку кілька поєднань: і шоколадні коржі, перекадані кількома шарами: тут і мак, і вишні, і яблука, і ніжна масляна основа з зефіру. Справжній кулінарний витвір, який тане в роті. Хоча останні роки Ярослава не бере замовлень на весілля, зізнається, що вік уже не той, але у її домі щотижня є свіжа випічка. Вона не вміє пекти "потроху", тож солодощами пригощає і рідних, і сусідів. "Про випічку можу говорити годинами", - усміхається пані Ярослава. Її очі світяться, і стає зрозуміло: це і є справжнє покликання.

Оксана СМІЛЬСЬКА

Вітали отців з ювілеями

У свято Успіння Пресвятої Богородиці митрополит Тернопільський і Кременецький Нестор з архіпастирським візитом відвідав Підгаєцьке благочиння. У день відзначення престольного свята архієрей звершив Божественну літургію у храмі Успіння Пресвятої Богородиці м. Підгайці.

Епіфанія владика Нестор нагородив отця Петра орденом святителя Миколая Чудотворця.

17 серпня архієпископ Тернопільський і Буцацький Тихон з архіпастирським візитом відвідав Свято-Михайлівський храм с. Дубівці Тернопільського благочиння. З папашним короваєм та теплими словами керуючого єпархії зустрів парафіяни храму.

Настоятель храму протоієрей Андрій Яцюк, піднісши хреста та попросивши благословення, запросив архіпастиря очолити святкове Богослужіння і помолитися за українських захисників та весь благочестивий український народ. За Богослужінням владичі співслужили запрошене духовенство.

Архіпастір привітав настоятеля отця Андрія з 50-річчям від дня народження. Владика побажав ювіляру міцного здоров'я, духовної радості та невичерпних сил у пастирському служінні, а також подарував хрест з прикрасами. Відтак з благословення Митрополита Епіфанія архієпископ Тихон вручив отцю-настоятелю орден святого апостола Андрія Первозваного. Своєю чергою, отець Андрій висловив слова щирої подяки владичі і присутнім за привітання, духовну підтримку, а також запевнив у подальшій ревній праці на славу Богу та благо Церкви і подарував архіпастирю букет білих троянд.

Владичі Нестору співслужили настоятель храму, Підгаєцький благочинний протоієрей Петро Федів, Підволочиський благочинний протоієрей Тарас Махницький, Бучанський благочинний (Київська єпархія) протоієрей Василь Чупровський, завідувач канцелярії Тернопільської єпархії протоієрей Володимир Зубілевич, запрошене духовенство. Разом з парафіянами та гостями під час святкового Богослужіння у храмі молився голова Підгаєцької громади Ігор Мерена.

На запричасному проповідь виголосив протоієрей Андрій Дуда. Митрополит Нестор звершив освячення поклонного хреста біля храму.

Після проповіді владика духовенство і миряни привітали протоієрея Петра Федіва із 40-річчям перебування на парафії.

З благословення Предстоятеля ПЦУ Блаженнішого Митрополита

В Синівцях зібрали 29300 гривень для ЗСУ

15 серпня, у день престольного празника, село Синівці Борсуківської громади стало осередком єдності та підтримки Збройних сил України. Місцеві жителі організували благодійний захід, зібрали 29 300 гривень на ремонт автомобілів для захисників.

волічній подорожі. Після цього відбувся благодійний ярмарок, де жителі Синівців продавали домашню випічку, страви та вироби ручної роботи. Кожна покупка стала внеском у підтримку ЗСУ. Завершився захід переглядом фільму під відкритим небом, який створив атмосферу тепла та єдності. За словами організаторів, зібрані кошти будуть спрямовані на потреби українських захисників, зокрема на ремонт військової техніки.

"Цей день показав, що разом ми непереможні. Дякуємо кожному, хто долучився: готував, брав участь, підтримував добрим словом. Разом ми наближаємо перемогу!" - зазначили організатори.

День розпочався з велопробігу: колона велосипедистів проїхала від центру села до каплички в Борсуках, вшановуючи героїв України. Усі учасники отримали подяки за участь у сим-

Щойно в тернопільських лікарнях стали лікуватися чи проходити реабілітацію захисники України, студенти й викладачі Тернопільського фахового коледжу ТНТУ ім. Івана Пулюя та члени Тернопільського міського об'єднання ВУТ "Просвіта" ім. Тараса Шевченка вирішили їх відвідувати, тож згуртувалися у спільну групу. До цього десанту шани й вдячності нашим воїнам долучаються також добродіє, митці, аматори сцени. Тому завжди до військовослужбовців навідується не лише з різними гостинцями, а й піснями, віршами.

Ось і днями знову вкотре побували в одній із тернопільських лікарень. Організаторка таких спільних відвідин - викладачка Тернопільського фахового коледжу ТНТУ ім. Івана Пулюя, просвітянка Галина Шот щиро подякувала воїнам за їхню велику ратну працю, знайомила з учасниками цієї зустрічі. Цього разу українські пісні захисникам України дарувало тріо "Фрісон" у складі Софії Бойко, Тетяни Ликавської та Ани Хмельницької, а також Марія Кшевська, мелодії на баяні виконував Богдан Сушко. Тим часом відома художниця Наталія Басараб творила портрети воїнів, які були присутні, вик-

Гостинці захисникам - від матері полеглого Героя

З портретом - від художниці Наталії Басараб

ликавши в них велику зацікавленість, палке схвалення, тож вони навіть вишикувалися у чергу. Пані Наталя написала цього дня чимало портретів мужніх синів України, поповнивши власну велику тематичну мистецьку збірку "Іхні очі дивляться в душу".

Певна річ, що воїнам, які зараз перебувають на лікуванні, учасники добродієної групи підготували також

чимало гостинців. Так, кондитерка Ірина Микитюк спекла кекси, про різні солодощі подбала депутатка обласної ради, просвітянка Ірина Шумада. Пані Ірина також висловила оборонцям української землі слова поваги, віри й оптимізму. Вразило

й те, що свою лепту в добру справу внесла також тернополянка Галина Паславська. Зі своєї пенсії вона надала певну суму грошей, аби вгостили військовослужбовців свіжими фруктами. Галина Адамівна - мати Василя Паславського, який поліг у травні 2022 року на Харківщині. Збираючись на війну, він тоді сказав без жодного пафосу: "Я не лежати на дивані й дивитися по телевізору новини чи ховатися в підвалах під час повітряної тривоги". Зголосився сам до територіального центру комплектування та соціальної підтримки й уже через три дні рушив на фронт. Нині Галина Паславська дякує за пам'ять про сина, кожен захисник України для неї рідний та близький.

На зустрічах добродієвців із захисниками завжди присутні й лікарі та медпрацівники. На переконання завідувача одного з відділень лікарні Ігоря Гавури, такі відвідини дуже потрібні, адже після них у поранених воїнів піднімається настрій. Їхне хоробре серце вдячне за турботу, шану й підтримку.

Микола ВІЛЬШАНЕНКО

Тернопільська художниця Наталія Басараб пише портрети воїнів

Співає тріо "Фрісон" у складі Софії Бойко, Тетяни Ликавської та Ани Хмельницької

Герої серед нас

Від гіда до навідника 44 ОАБр

Свій військовий шлях він розпочав ще у 2016 році, коли тривала антитерористична операція. Підписав контракт зі Збройними силами України, бо розумів: захист держави - це не просто обов'язок, а справа честі.

"Обрав фах артилериста, бо відчував, що саме тут зможу бути максимально ефективним. Артилерія - це комбінація сили, точності й аналітики, а мене завжди приваблювала робота, що вимагає концентрації, розрахунку та відповідальності", - ділиться навідник 44-ї окремої артилерійської бригади імені Гетьмана Данила Апостола Роман "Татарин".

Базову підготовку проходив на навчальному полігоні. Навчання тривало протягом двох місяців, протягом яких опановував майбутній фах ще на радянських гаубицях. Вже із сучасної технікою, зокрема американськими M777, довелося працювати у бойових умовах, буквально на ходу навчаючись нею користуватися.

До початку військової служби він працював гідом у туристичній сфері, супроводжував групи за кордон, а також мав досвід у логістиці. Аналітичне мислення, організованість та вміння працювати з людьми - це ті навички, які з попередньої роботи стали йому в нагоді під час роботи у війську. Адже саме вони, переконаний Роман, є ключовими у тому, аби

бути ефективним навідником. Попри війну, Роман не втрачає віри у майбутнє. У вільний від бойових завдань час продовжує навчатися: цікавиться програмуванням і загалом ІТ-сферою. Каже, це допомагає переключитися, зберігати ясність мислення та бачити перспективу після війни. Проте головним джерелом сили та стійкості для військового залишається любов та підтримка рідних.

Пресслужба 44 ОАБр

Проект «Поліцейський офіцер громади» охопив 52 громади

Тернопільщина стала однією з перших областей України, що долучилися до цієї безпекової ініціативи. За словами начальника ГУНП у Тернопільській області Сергія Зюбаненка, офіцери громад відіграють ключову роль у забезпеченні безпеки громадян. "Поки наші побратими разом із Силами оборони захищають державу, ми у громадах маємо гарантувати безпеку та якісні поліцейські послуги, щоб люди відчували захист і підтримку", - наголосив він.

Для ефективної роботи офіцерам вручили ключі від нових службових автомобілів. Частину транспорту закупили територіальні громади, решту надала Національна поліція за підтримки міжнародних партнерів. Сергій Зюбаненко подякував головам громад за сприяння реалізації проєкту.

Наразі ініціатива продовжує розвиватися: найближчим часом у регіоні планується відкриття ще п'яти поліцейських станцій, що посилять безпеку та доступність поліцейських послуг для мешканців.

■ Право

Пенсіонер загинув через падіння з горища

В одному з сіл Кременецької міської громади сталася трагічна подія: 82-річний місцевий житель загинув внаслідок нещасного випадку.

За інформацією правоохоронців, повідомлення про інцидент надійшло на спецлінію "102" від працівників екстреної медичної допомоги. Літнього чоловіка з численними травмами доставили до лікарні, однак врятувати його життя не вдалося.

Як встановили співробітники Кре-

менецького районного відділу поліції, пенсіонер виконував господарські роботи на горищі власного будинку. Під час роботи він оступився та впав, отримавши серйозні травми.

Слідчі відкрили кримінальне провадження за статтею 115 Кримінального кодексу України (умисне вбивство) з позначкою "нещасний випадок". Наразі триває досудове розслідування для з'ясування всіх обставин трагедії.

Може сісти на два роки за домашнє насильство

Поліція Кременецького району розпочала кримінальне провадження проти місцевого жителя, який неодноразово вчиняв домашнє насильство щодо своєї дружини. Про це повідомили в Головному управлінні Національної поліції в Тернопільській області.

До відділення поліції №1 міста Ланівці звернувся 15-річний син постраждалого, повідомивши, що батько влаштував черговий конфлікт і завдав матері тілесних

ушкоджень. Лікарі діагностували в неї садна та забої.

Раніше на чоловіка вже складали адміністративні протоколи за вчинення домашнього насильства, однак цього разу слідчі відкрили кримінальне провадження за статтею 126-1 Кримінального кодексу України (домашнє насильство). Санкція статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк до двох років. Наразі вирішується питання про оголошення підозри фігуранту.

За 2000 євро «вирішував» питання

Слідчі Тернопільської поліції оголосили підозру жителю одного з районів області, який вимагав та отримав 2000 євро неправомірної вигоди. Зловмисника викрили оперативники Тернопільського управління Департаменту внутрішньої безпеки Нацполіції спільно з управлінням СБУ в Тернопільській області.

Як встановило досудове розслідування, підозрюваний дізнався, що його знайомий перебуває в розшуку за порушення правил військового обліку.

Скориставшись ситуацією, він пообіцяв за 2000 євро "посприяти" у внесенні змін до електронного реєстру військовозовов'язаних та знятії з розшуку через службових осіб територіального центру комплектування.

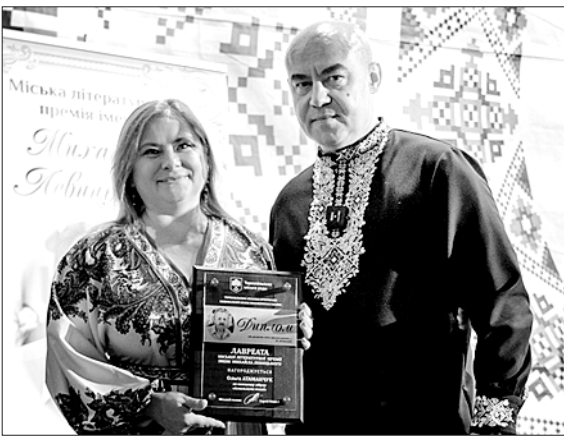
Зловмисника затримали під час отримання грошей відповідно до статті 208 Кримінального процесуального кодексу України. Йому оголосили підозру за частиною 3 статті 369-2 КК України (зловживання впливом), яка передбачає покарання у вигляді позбавлення волі від трьох до восьми років із конфіскацією майна. Суд обрав запобіжний захід у вигляді тримання під вартою з можливістю внесення застави.

Ольга Атаманчук отримала літературну премію

У рамках святкування Дня міста Тернополя, міський голова Сергій Надал вручив поетесі Ользі Атаманчук міську літературну премію імені Михайла Левицького. Цю престижну нагороду щороку присуджують за кращу поетичну збірку.

Ольга Атаманчук отримала відзнаку за свою поетичну збірку "Амальгама тиш", ставши другою лауреаткою премії, заснованої у 2024 році на честь поета, художника, перекладача та громадського діяча Михайла Левицького. Минулого року нагороду здобула Любов Малецька за збірку "Жменька активованих хвилин".

Ольга Атаманчук - українська письменниця, членкиня Національної спілки письменників Ук-

раїни (з 2017 року), лауреатка молодіжної Тернопільської обласної літературно-мистецької премії ім. Степана Будного (2020). Народилася 13 лютого 1984 року в селі В'язовець Хмельницької області, з двох років проживала на Тернопільщині. Закінчила фізико-математичний факультет ТНПУ ім. Володимира Гнатюка (2006), працює вчителем у Тернопільській класичній гімназії з 2009 року. Вона є авторкою поетичних збірок "Вплету любові стрічку у мереживо життя" (2014), "Нізвідки чекаю дива" (2015), "Дегустую мить" (2020), "Амальгама тиш" (2025), а також дитячої книги "Як весна" (2016).

Вітаємо пані Ольгу з почесною нагородою та бажаємо нових творчих звершень!

Скільки коштує зібрати першокласника

Літо добігає кінця, і батьки готують своїх першокласників до навчального року. Але скільки коштує зібрати дитину до школи у 2025 році? Експерти порталу codes.com.ua проаналізували ціни на одяг, взуття, канцтовари та інші необхідні речі.

Скільки коштує базовий набір?

За підрахунками, середня вартість підготовки першокласника до школи у 2025 році становить близько 10 000 гривень. Оскільки для першого класу все доводиться купувати "з нуля", економія на речах із попередніх років неможлива. За останні п'ять років витрати на шкільні збори зросли в 3-4 рази, а цього року зростання становило рекордні 25%. Ось основні статті витрат:

- **Рюкзак:** від 1000 до 3000 грн. Найбюджетніші моделі коштують від 700 грн, але їхня якість залишає бажати кращого. Стильні та міцні рюкзаки можуть обійтися навіть у 10 000 грн.

- **Повсякденний одяг:** 2000-5000 грн. Стандартний набір це: 2-3 футболки, сорочки, джемperi, кілька пар штанів, спідниці (для дівчат), джинси, легка та тепла куртки. На щастя, скасування обов'язкової шкільної форми ще у 2019 році дає змогу батькам економити.

- **Спортивна форма:** 800-2500 грн. Звичайний комплект для фізкультури коштує в межах цієї суми, але теплий одяг для занять

на вулиці буде дорожчим щонайменше на 25%.

- **Взуття:** 1000-3000 грн. Найдешевші моделі можна знайти за 450 грн, але однієї пари на весь рік не вистачить, тож варто розраховувати на кілька пар.

- **Канцтовари:** 800-2000 грн. До базового набору входять зошити, обкладинки, папки, пенал, ручки, олівці, гумки, лінійки, фарби, альбом для малювання тощо.

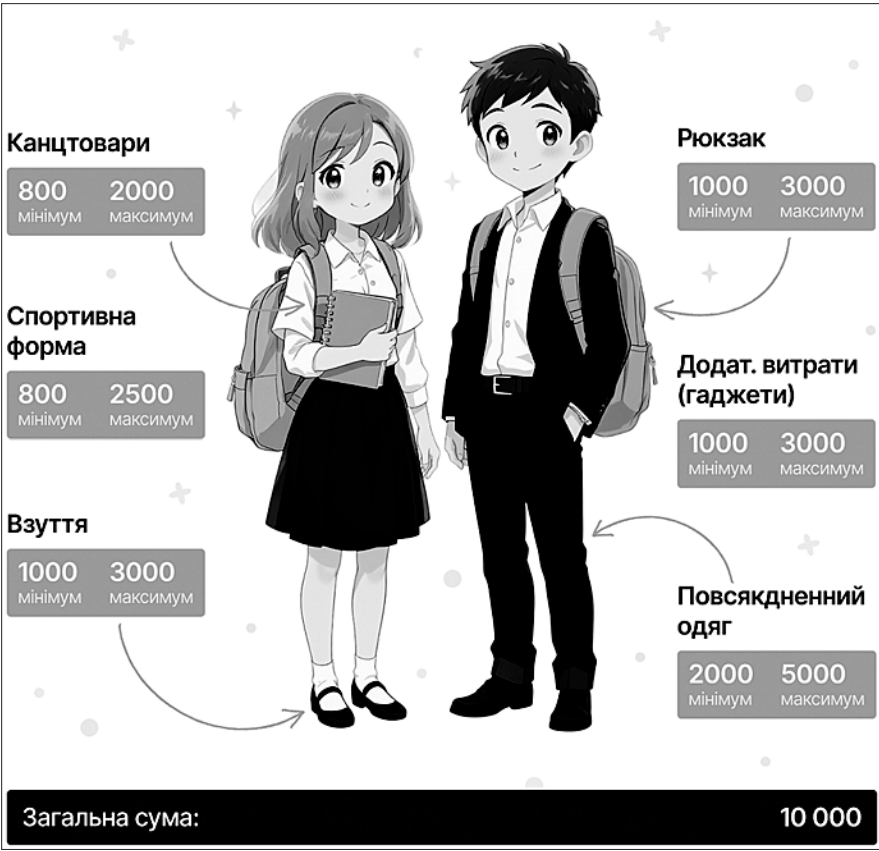
- **Додаткові витрати:** 1000-3000 грн. Це - витрати на аксесуари чи техніку. Наприклад, для онлайн-навчання може знадобитися планшет чи ноутбук, що значно збільшить витрати.

Державна допомога для батьків

Щоб полегшити фінансове навантаження, держава пропонує програми підтримки для сімей із дітьми. З липня 2025 року діє проєкт "Базова соціальна допомога", який передбачає виплати до 4500 грн на місяць для малозабезпечених сімей, одиноких матерів і багатодітних батьків. Оформити її можна через портал "Дія" або в сервісних центрах Пенсійного фонду України.

Ще одна ініціатива - "Пакунок школяра", одноразова допомога у розмірі 5000 грн для батьків першокласників, які навчаються офлайн. Після зарахування дитини до першого класу через систему АІКОМ батьки отримують пропозицію оформити виплату через "Дію" або у ПФУ. Кошти перераховують на спеціальну картку, вони можуть бути витрачені протягом 180 днів виключно на шкільне приладдя та канцтовари.

Ілюстрація: codes.com.ua

■ Право

Обдурич знайому

Тернопільські правоохоронці викрили 20-річного жителя Великобіроківської громади, який шахрайським шляхом заволодів мобільним телефоном своєї знайомої. Про це повідомили в Головному управлінні Національної поліції в Тернопільській області.

До Тернопільського районного управління поліції звернулася 18-річна місцева мешканка, заявивши, що її знайомий викрав у неї телефон вартістю близько 20 000 гривень. Як з'ясували правоохоронці, молодик, який тривалий час підтримував дружні стосунки з дівчиною,

попросився до неї переночувати. Вранці він заявив, що йому терміново потрібно надіслати SMS, і попросив її телефон. Проте коли дівчина прокинулася, ані товариша, ані гаджета вже не було.

Оперативники провели низку розшукових заходів і встановили, що викрадений телефон зловмисник здав до одного з місцевих ломбардів. За фактом шахрайства дізнавачі відкрили кримінальне провадження за частиною 1 статті 190 Кримінального кодексу України. Санкція статті передбачає покарання у вигляді обмеження волі на строк до трьох років.

Розраховувався сувенірними грошима

Правоохоронці затримали 40-річного місцевого жителя, який за місяць повернув щонайменше шість шахрайських схем, заволодівши майном на суму понад 90 000 гривень. Про це повідомили в Головному управлінні Національної поліції в Тернопільській області.

Раніше судимий за майнові злочини чоловік використовував одну й ту саму схему: розраховувався за товари сувенірними купюрами, що імітували справжні гроші, або брав речі під виглядом оренди й зникав. Зокрема, у липні зловмисник у відділенні поштового зв'язку заволодів мобільним телефоном вартістю понад 11 000 гривень, не сплативши за нього. У магазині на вулиці Грушевського він "придбав" товар на 9800 гривень, а в торговій точці мобільних аксесуарів розрахувався сувенірними грошима за навушники, смарт-годинник, колонку та інші товари на суму близько 10 000 гривень. Аналогічна афера сталася в магазині чоловічого одягу, де шахрай "купив" речі на понад 7000 гривень.

У жителя Збаража аферист під приводом оренди забрав електро-самокат вартістю 40 000 гривень і не повернув його. Останній випа-

док зафіксовано в торговому центрі, де зловмисник залишив гаманець із сувенірними купюрами та пішов із телефоном за 13 000 гривень.

Правоохоронці встановили, що на момент скоєння злочинів чоловік перебував у розшуку за незаконне заволодіння транспортним засобом, а судом щодо нього було винесено ухвалу про тримання під вартою. Під час розслідування поліція вилучила речові докази.

Слідчі відкрили кримінальні провадження за частинами 1 та 2 статті 190 Кримінального кодексу України (шахрайство). Наразі вирішується питання про оголошення підозри. Санкція статті передбачає покарання до трьох років позбавлення волі.

Вимагав 16 000 доларів за оформлення інвалідності

Правоохоронці оголосили підозру 49-річному жителю Тернополя, який вимагав 16 000 доларів за вплив на посадовців медичних закладів для оформлення групи інвалідності, що допомогло уникнути мобілізації. Про це повідомили в Головному управлінні Національної поліції в Тернопільській області.

Зловмисника викрили оперативники управління стратегічних розслідувань спільно зі слідчим відділом Тернопільського районного управління поліції за процесуального керівництва Тернопільської окружної прокуратури. 49-річного фігуранта

затримали в порядку статті 208 Кримінального процесуального кодексу України під час отримання 10 000 доларів неправомірної вигоди. Ще 6 000 доларів йому мали доплатити після "вирішення питання".

Чоловіку оголошено підозру за частиною 3 статті 369-2 Кримінального кодексу України (одержання неправомірної вигоди за вплив на прийняття рішення, поєднане з вимаганням). Санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від трьох до восьми років із конфіскацією майна. Суд обрав запобіжний захід у вигляді тримання під вартою з можливістю внесення застави.

За вбивство матері - до психіатричного закладу

Підволочиський районний суд ухвалив рішення про застосування примусових заходів медичного характеру до жителя села Колодіївка, обвинуваченого в умисному вбивстві своєї матері. Про це повідомила пресслужба Тернопільської обласної прокуратури.

Трагедія сталася в ніч із 7 на 8 січня 2025 року. 43-річний чоловік зателефонував до Підволочиського відділення поліції та зізнався у вбивстві. Правоохоронці, прибувши до приватного будинку в Колодіївці, виявили тіло 75-річної жінки зі

слідами насильницької смерті. Її син, який перебував поруч, підтвердив, що задушив матір, але не зміг пояснити мотивів свого вчинку.

Під час слідства встановлено, що обвинувачений, який раніше мав судимість, страждає на психічне захворювання, через що не міг усвідомлювати своїх дій та керувати ними. З огляду на це суд вирішив застосувати до нього примусову госпіталізацію до закладу з надання психіатричної допомоги із суворим наглядом замість покарання у вигляді позбавлення волі.

Лікарям загрожує відсторонення

Прокурори Тернопільської обласної прокуратури скепували до Чортківського районного суду клопотання про відсторонення від посад чотирьох лікарів-офтальмологів районної лікарні, дії яких призвели до тяжких наслідків для 18 пацієнтів. Медиків обвинувачують за кількома статтями Кримінального кодексу України: неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило тяжкі наслідки для хворих (ч. 1 ст. 140), одержання неправомірної вигоди, поєднане з вимаганням (ч. 4 ст. 368-4), та службова недбалість, що призвела до тяжких наслідків (ч. 2 ст. 367).

За даними слідства, з березня 2022 року по лютий 2023 року троє лікарів

за вказівкою завідувача відділення вводили пацієнтам заборонений препарат, вимагаючи за це від 8 до 34 тисяч гривень. Внаслідок такого "лікування" постраждали 18 осіб: 15 втратили зір на одне око, троє - на обидва, а сімом пацієнтам довелося провести операцію з видалення ока через ускладнення. Крім того, дії лікарів завдали державі збитків на майже 900 тисяч гривень, витрачених на лікування постраждалих.

Оскільки обвинувачені продовжують працювати в лікарні, прокурори вбачають ризик їхнього впливу на персонал та пацієнтів і наполягають на відстороненні від посад. Кримінальні провадження розглядає Чортківський районний суд, триває досудове розслідування.

Тепло любові

Встигайте любити дітей... Вони так швидко ростуть, що одного дня ви озирнетеся, а їх маленькі ручки вже не тягнуться до вас так, як колись. Ще вчора вони бігли зустрічати вас з обіймами, а сьогодні вже мають свої справи, свої думки і власний світ.

Говоріть їм теплі слова, коли вони поруч, слухайте уважно, навіть коли

їхні розповіді здаються вам дрібницями. Для них це важливо. Не відкладайте обійми на потім, бо потім може вже не бути.

Моліться за них щодня, довіряйте їх Господу, бо Він єдиний, Хто завжди поруч, навіть коли ви не зможете бути. І пам'ятайте, дитинство минає швидко, але тепло вашої любові вони понесуть у своє життя.

Ігумен Саватій СОБНО

Сонячний зайчик

Білі троянди обсипалися. Ще вчора незаймано свіжі та урочисті, нині опустили тьмяні голівки і скапували пелюстками на зелену скатертину.

Неначе пір'ячко у траву, - подумала Галина, глянувши на сумний натюрморт і змахнула з очей сльози. Віднедавна вона не любила білого кольору. Майже місяць, проведений у лікарняній палаті, де білим було все, від халатів до лінолеуму на підлозі, дався взнаки. За довгі дні Галина, вдвляючись в сяючу близьну, зрозуміла її підступність. В білому вона бачила і сірість буднів, і зеленкуватість хвороби, і рожевий відтінок страху, а ще тіні - довгі, землісті, що наче похмурі думи не давали спокою.

Онкологія... Страшне слово. Хто не стикався з його пекельним світом, той не зрозуміє тієї муки. Людина стоїть на межі. Однією ногою на цьому світі, другою на іншому, тримаючи в руках кволий вогник надії. І як то буде, один Бог відає.

Галина вжила, та залишилася без грудей. Не стало її найбільшої принади і жіночої гордості. Лишень чотири вишнєві шрами, немов хрести ятрили на тендітному тілі. Віддута неповноцінності не давало їй спокою, боліло гірше від рани, випікало серце безвихіддю. Було Галині сорок п'ять років. Мала двох синів і чоловіка.

Працювала вихователем у дитячому садку. Маленька, тендітна, зі світло-русими волоссям, підстрижена під хлопчика, була дотленною і жвавою. Колеги її любили та поважали за добре серце і товариський характер. Мабуть, тому і називали її сонячним зайчиком. Коли спіткала біда, як могли підтримували, навіть збірала певну суму грошей на операцію. Ці білі троянди теж від них. Вчора приходили провідати, адже ще місяць Галина буде лікуватися вдома.

Найбільше вона боялася зустрічі з Олексієм, близькості з ним. За місяць, проведений в лікарні, він її відвідував, допомагав, домовлявся з лікарями - виконував свій обов'язок чоловіка належно, та й вдома тримав порядок і дисципліну з дітьми, але щось було не так. Ці очі, небесно-сині озерця, які так любила Галина, він якось вивував відводив, наче ховав від неї. З лікарні її забрав родич, бо ж Олексій поїхав у термінове відраджання на три доби. Завтра він приїде. Завтра... Галина ще раз глянула на зів'ялі троянди і встала, щоб їх прибрати.

Діти були в літньому оздоровчому таборі. Гнітюча тиша самотності і тривогою заповзала в сер-

це. Ніч стала вічністю. Заснувши над ранок, Галя стрепенулася, мов пташка, від різкого дзвінка в двері. Холодний піт миттєво покрив усе тіло. Коли чоловік зайшов до кімнати, запитала:

- Хіба ти не маєш ключа?
- Ії тихий, докірливий голос переріс у розгублений, коли помітила що з Олексієм щось не так.

- Що сталося?
- Нерви...
Чоловік дістав цигарку і став її прикурювати.

- Але...
Він різко її перебив, взяв за руку і силою посадив на ліжко.

- Кажу тобі так як є. Я прийшов по речі. Залишаю тебе. І не треба нічого казати. Не кохаю тебе і все. Маю жінку, яка мене любить і розуміє. З розлученням, думаю, проблем не буде. Квартиру залишаю тобі. Собі беру тільки машину й особисті речі. А хлопці підростуть, зрозуміють мене.

Галя слухала його монолог і не могла сказати ні слова. В горлі у неї застряг клубок, а тіло нараз стало гарячим. Серце стугоніло у скронях. Зібравши неземні сили, вона на ватяних ногах підійшла до чоловіка і стала перед ним на коліна.

- Не залишай мене! Не заради себе, за дітей благаю. Нехай не ростуть, як горох при дорозі. Батька їм треба. Що хочеш зроблю для тебе. Буду наймичкою, слугувати-му вдень і вночі, ходи до неї, люби, але не йди з дому!

Олексій тільки криво посміхнувся:

- Ти жалюгідна, припини. Я усе вже вирішив.

Німа та знищена сиділа і спостерігала, як чоловік з люттю, поспіхом зібрався і грюкнув дверима, надовго залишив її самотньою.

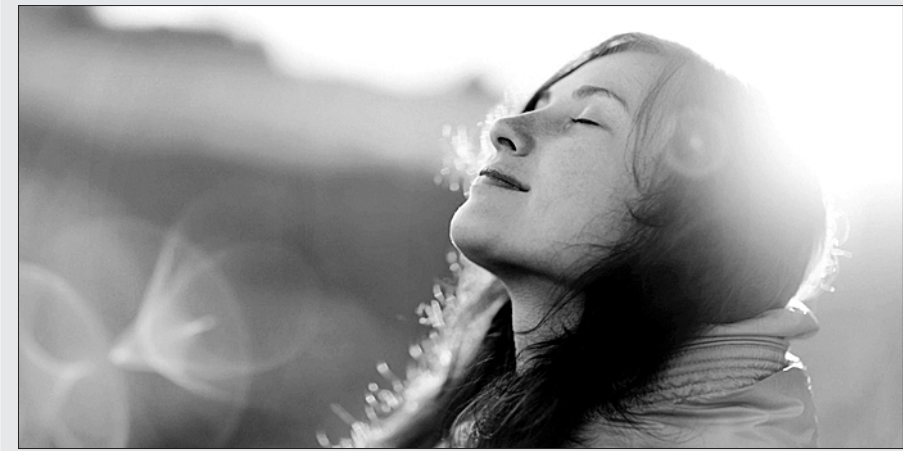
...Довгого сигналу з машини вона не почула. Сусіди прибігли і наче вивели Галину з гнітючого стану:

- Олексій помер!

Сів у автомобіль і раптовий серцевий напад обірвав йому життя. На піддорозі... Так і ніхто не дізнався про зраду.

З того часу сплило чимало води. Зустрілася їй хороша людина. Раз Галині - сімдесят. У неї турботливий люблячий чоловік, четверо внуків і двоє правнуків. А вона така ж весела і ласкава, мов сонячний зайчик. І що не кажіть, а все-таки, мабуть, кожному дається за вчинками його.

Райса ОБШАРСЬКА

Тамара Іванівна раділа останнім променям літа. Цього дня під вечір також пішла на дитячий майданчик. Любила спостерігати, як граються і бігають маленькі непосиди. Грілася до теплого сонечка, як враз побачила новеньку дівчинку в білосніжному платтячку з соняхами. Раніше її тут ніколи не було.

Залюбки розглядала малечу. Як раптом кирпатенька теж стала з цікавістю дивитися на неї і відразу підійшла до старенької.

- А чи ця бабуця? - запитала безпосередньо.

- Нічия, у мене немає онуків, - літня жінка була відвертою.

- Тоді будете мою бабусю, - ошелешило її дівча несподіваними словами.

- Вибачте, - перепрошувала її розгублена жінка років 25. - Я мама Мартусі. Вона мені з чоловіком уже всі вуха продижжчала, що хоче мати бабусю і крапка. Йди, доню, на гірку, а я тут побесідую. Розумієте, ми з іншого міста сюди приїхали. Чоловік тут роботу отримав, у службовій квартирі оселилися. Романові обіцяють, що допоможуть іпотеку на житло через пів року дати. Та менше з тим. Мої батьки рано відійшли у засвіти. Неньки не стало, коли я завагітніла. А Рома - круглий сирота. Марта у садочку весь час бачить, як діток туди переважно бабусі приводять і відводять. Ось тепер постійно просить нас, аби ми її бабусю подарували. Вона вперше отак відверто до вас підійшла і озвучила свою мрію. Не ображайтеся на неї.

- Та що ви, як можна, - у Тамари навіть сльози виступили на очі.

Потім щодня Тамара поспішала на майданчик, аби погомоніти з Олею та її донею Марточкою, яка бігла їй назустріч і обіймала маленькими рученятами. Відчувала тепло й ро-

Бабуця Тамара

зуміння з боку цих людей, з якими неймовірно зблизилися.

Якось навіть сама, що було їй зовсім неприйнятно, розповіла про свою долю. Надто вже замкнутою була, ніколи нікому не нарікала та й не жалілася. Мабуть, тому, що наразі не було кому вилити свій жал та біль.

- Я зовсім самотня, - повідала Іванівна. - Ні брата, ні сестри. З чоловіком, своїм Любомиром, шасливих сорок років прожила. Ми завжди були вкупі. Разом раділися, як голуб з голубкою. У мене тоді усмішка з лиця не сходила. Переживав за мене Любчик і турбувався ніжно.

- А діти? - не витримала Ольга. - Звиняйте, мабуть, це недоречно запитання.

- Та ні, переболіло. Чоловік у дитинстві мав "свинку" - гостру форму інфекційного захворювання, ще й з важкими ускладненнями. Спочатку я довго перевірялася в лікарів. Зі мною все було гаразд. А от Любомир виявився безплідним.

Його рідна сестра тоді мене у всьому звинувачувала. Ярославка постійно намагалася нас розсварити. Мовляв, я ж тобі казала про його дитячу хворобу. Треба було від іншого чоловіка тихенького народити. Брат нічого б і не дізнався. А тепер доживайте віку бездітними.

Я тоді не могла так вчинити, це було б неправильно. Й досі так вважаю і ні про не жалкую. Після смерті Любомира Ярослава перестала зі мною спілкуватися. Згодом моя найкраща подруга відійшла у засвіти, хоча і була молодшою від мене на вісім років. Потім сусідка, з якою ділилася новинами, теж через хворобу покинула мене назавжди. Самота часом гнітить невимовно, особливо довгими зимовими вечорами.

- Давайте обміняємося номерами телефонів, - люб'язно запропонувала Ольга.

- А чому б і ні, - казала Тамара. - У мене звичайний, кнопковий. Смартфон не для моєї старезної голови, 73 минуло.

Пізнє літо

Спорожніли на городі грядки,
Та по межах ще тече тепло.
Спілий сонях,

звабивши зернятком,
Горобця тримає за крило.
На кілку старий щербатий глечик,
Довкіл тиша м'якне, наче шовк.
Взявши втому, наче сніп, на плечі,
Важко липень в спогаді пішов.
Ще почуєш у гнізді лелечім

Пташенят зміцнілі голоси.
Спілих слив, що сині, наче вечір,
Я прошу, щоб вітер натрусив.
Бо вони на очі твої схожі
З тих уже подалених снів.
Бо вони, як теплі літні грози
Із небесним гелготом громів.
Бо вони, немов вітання з юні
В пізнє літо із травневих меж.
Ти, як пісня, молодо по струнах

У моє життя ізнов ідеш.
То лиш мить... І обірвалась пісня,
Скрикнула розпачливо струна.
Ти скажи, хоч раз тобі я снівсв,
В пізнім літі снілася весна?
Біля хати нашої жоржини
Ловлять дрібні зорі в пелюстки.
Огляньусь: хтось дивиться у спину,
Обпавив хтось доторком руки.
Так тож літо визріле і ніжне.
То летить, то котиться, то йде...
Пізнє літо, як кохання пізнє,
Сиве та, як вічність, молоде.
Микола БУДЛЯНСЬКИЙ

Хто може заборонити бути щасливими...

Катерина з братом приїхали в гості до матері. Вони підійшли до дверей квартири, натиснули на дзвінок. Двері ніхто не відчинив.

- Можливо, мама в магазин вийшла? - припустив Олег. Раптом, двері сусідньої квартири відчинилися. На сходову клітку вийшла сусідка, Валентина Семенівна.

- Ви не дзвоніть, Ольги Іванівни немає вдома, - підозріло сказала сусідка.

- Вона кудись вийшла? - запитала Катерина.

- То ви нічого не знаєте? - єхидно посміхнулася жінка. - Ваша мама тут не живе! Вона переїхала!

- Як переїхала? - брат з сестрою здивовано переглянулися між собою, не розуміючи, що відбувається.

Ольга Іванівна прожила у шлюбі тридцять два роки. Останні двадцять були роками докорів, холодних вечерів та поглядів у стіну, щоб не зустрітися очима з чоловіком. Трималася заради дітей. Коли молодша дочка нарешті одружилася, подала на розлучення - тихо, без сварок. Він не здивувався. Не сказав жодного слова. Мабуть, чекав...

Свобода виявилася гіркою. Порожня квартира, незнайома самотність. Діти розлучення не схвалили. Не зрозуміли. Засудили. Тож спілкуватися не поспішали. Більше шкодували батька.

Ну правильно. Вона ж ніколи не скаржилася, у свої особисті стосунки із чоловіком дітей не посвячувала. Вчила їх любити та поважати тата.

Навчила...

Ніколи не думала, що сумуватиме за роботою. Але розуміла: кому вона потрібна у свої 60? Нікому. Навчалася жити наново. Прислухалася до себе. "Чого я хочу? А що мені насправді подобається? Мені, а не комусь іншому..."

Освоїла інтернет. Стало веселіше. Візуально подорожувала світом, дивилася улюблені фільми, знайшла книги, які мріяла прочитати. Те-

пер їх можна було навіть послухати. Особливо подобалося слухати книги під час прогулянок - їх зробила регулярними. Наперед розробляла маршрут... Того дня пішла до парку годувати качок.

Там вони й познайомилися.

Ольга кидала птахам хліб, а він, високий, статний, свий, проходячи повз, несподівано сказав:

- Ви їх балуєте. Для них хліб, як для нас фастфуд. Просто, але не дуже корисно.

- А що ж тоді їм давати? - здивувалася вона.

- Вівсянку. Я завжди ношу із собою, - чоловік витяг з кишені мішечок із крупою.

- Віктор Сергійович, - відрекомендувався він.

Так все й почалося. Він залицявся, як юнак: приносив книги, які вона випадково згадала у розмові, катав на човні, шепотів на вухо вірші. Якось зізнався, що любить...

- У нашому віці це смішно, - зарум'янилася Ольга.

- У нашому віці це необхідно, - проникливо дивлячись їй у вічі, сказав він.

Роман тривав майже рік. Ольга ожила, погарнішала: у її житті з'явився новий сенс, тим більше, що діти не давали про себе знати. Однак, коли Віктор запропонував їй жити разом, зніяковіла, як дівчинько.

- Не уявляю, як це, - тихо сказала вона. - На сьомому десятку...

- Так само як на третьому чи четвертому, - посміхнувся Віктор. - Кохання не обмежене роками!

Словом, Віктор переконав Ольгу, що зійтись у їхньому віці - цілком нормально. Справді, хто може заборонити їм бути щасливими? Та й часу попереду не так багато...

І вони зіійшлися. Ольга перебралася до Віктора.

Діти Ольги приїхали без попередження. Вирішили, що мама охолотіла, що шкодує про розлучення, що мають шанс примирити її з батьком. Він, до речі, дуже переживав. Говорив, що життя втратило сенс. Не знайшовши матір вдома, вони захвилювалися, почали обдзвонювати родичів. І, звісно, довідалися,

що їхня мама на старості років вийшла заміж.

Олег з Катєю приїхали за вказаною адресою.

- Ти що надумала?! - сварилася Катя. - Він же старий!

- Так і я не дуже молода, - посміхнулася Ольга. - Ти б, дочко, краще розповіла, як живеш, як у тебе справи. За півтора роки жодного дзвінка...

- А ти не заслужила, щоб я тобі дзвонила! - огризнулася дочка. - А тепер я зовсім тебе знати не хочу! Ходімо звідси! - кинула вона брата.

- Стривай, - озвався Олег. - Мамо, ти хоч розумієш, що з тебе всі сміються?

- Сміються - не плачуть, - спокійно відповіла Ольга. - До того ж, до того моменту, коли їм доведеться плакати, не так багато залишилося.

- Мамо, ну до чого тут це? - знякотив Олег. - Живи сто років! Просто...

- Просто я хочу бути щасливою, - луною продовжила його фразу Ольга. - Хоч би зараз. Я чекала на це все життя.

- Виходить, що ти з татом не була щасливою? - син із подивом дивився на матір.

- Давай не будемо про це, синку, знайшов би молодшу, я зрозумів би. А ця? Стара якась. Мабуть, пенсія маленька, ось вона на твою і зазіхає.

- Досить! - пролунав зневажливий голос Катерини. - Чого ти її слухаєш? Вона тобі локшину на вуха вішає, а ти віриш! Там батько переживає, а ти! Пішли звідси!

- Вибач, мамо, - син пішов за сестрою. - Я повернуся. Ми це поговоримо... Можна?

- Звичайно, синку! Приїжджай, коли захочеш, - посміхнулася Ольга.

Син Віктора теж був шокований вчинком батька.

- Слухай, навіщо тобі ця тітка? - зі щирим подивом спитав він. - Ну, знайшов би молодшу, я зрозумів би. А ця? Стара якась. Мабуть, пенсія маленька, ось вона на твою і зазіхає.

- Ви на свої літа зовсім не виглядаєте. Думала, вам 65-ть, не більше.

- Рухаюсь багато, ходжу по дві години щодня. Ще й зарядку ранкову роблю. Боюсь злягти, бо до притулку не хочу йти. Боже, захисти і збережи моє здоров'я, - перехрестилася Тамара. - Якось навіть дізнавалася, як у приватний пансіонат для літніх людей потрапити, чималі гроші потрібні. Моєї мізерної пенсії не вистачить.

- Господеві дякуйте за кожен мить, не журіться. І про погане не думайте, - заспокоювала її молодшиця.

Через деякий час стривожена Ольга сама звернулася з проханням до Тамари Іванівни:

- Виручайте. Я тут нікого, окрім вас, не знаю. У Марти температура раптово піднялася, а мені на співбесіду негайно треба йти. Роботу хорошу не хочу втратити.

- Залюбки прийду, а ти не хвилюйся, з усім впораюся. Діти з болічками ростуть.

З тих пір Тамара Іванівна стала частою гостею у цьому службовому помешканні. Пірижки печені з капустою приносила, молодшу родину смачненьким щедро пригощала. Їх дуже Любчик колись полюбував. Навіть опісля, коли подружжя меблі до нової квартири купувало, з нею, з Тамарою раділися.

Мартуся ні на крок не відходить від Іванівни, міцно тримає її за руку.

- У мене тепер теж є бабуця Тамара, - хвалиться вихователіці, гордо поглядаючи на Іванівну. - Вона мене віршиками про котика навчила і дві пісеньки. А ще бабуся молитви знає. З часом я теж їх обов'язково запам'ятаю.

І наполягає, щоб до садочку її приводила тільки бабуся. Тамара радіє з цього приводу. Адже отак несподівано у її житті трапилися щирі люди, які стали для неї найріднішими. І вона тепер, у такому заслуженому статусі "бабці Тамари", стала важливою частинкою дружної сім'ї.

Оксана ВОЛОШИНА

З когорти патріотів

■ У День Незалежності ми повинні згадати й віддати шану патріоту України, громадсько-політичному діячеві, літератору, нашому землянину Богдану Івановичу Костюку.

Богдан Костюк народився 1 квітня 1924 року в патріотичній і релігійній родині села Ярославич на Зборівщині. Від 1942 року був членом юнацтва, в 1944 р. виконував обов'язки зв'язкового підпільної спецгрупи "Волинь- Карпати".

У роки німецької окупації Б. Костюк здобув освіту в торговельній школі міста Золочів. У 1945-1946 рр. навчався в педучилищі міста Бережани, а в 1951 р. - закінчив Львівський університет. Богдан Іванович вчителював у школах с. Малахівці та Баварів. Через політичні переслідування з боку КДБ змушений був виїхати до м.Хмельницького, де продовжив педагогічну діяльність у різних навчальних закладах.

Під час приїзду до Тернополя Б. Костюк часто відвідував музеї полт'язнів. Ми вели з ним дискусії про деокупацію України, про українську мову, історію, культуру та церкву.

Автор літературних статей із проблем педагогіки й оповідань у районних і обласних виданнях Хмельниччини і республіканських періодичних виданнях, він у Тернополі видав дві збірки талановито написаних новел і оповідань: "Біль пам'яті" (1996) та "Крізь терни і вогні" (2000). На жаль, його творча спадщина не зібрана й не опублікована. Ці його збірки я передав у бібліотеку "Літературний музей Тернопілля".

У 1990-х роках пан Богдан написав "Молитву до України".

Молитва до України

Україно! Пресвятая Богине наша! З полянських степів, з деревлянських пущ та пралісів, з чорно-

морської води, з карпатських верховин, від зір і місяця - чумацького сонця - народжена.

У кривавій ясі з численними наїзниками нескорена. Прости, мій страждальний народе! Не карай! Він, безталанний, не знав, що діє, його споганив ворожий нагай. Він схаменеться і буде страждати. Але чи не буде пізно?..

Великомученице - Мамо! Прошу Тя: прийми мій біль, мою муку і за тих яничарів-покручів, безбатчеників, здичавілих і сп'янілих од крові, що зганьбили твій лик святий перед світами, великим історичним минулим. І ще нині виносять маячні плани комуністичного розбійницького реваншу - СРСР.

Очисти їх од скверни зловісного чужого тирловища, що так густо зарясніло на нашій державницькій ниві чортополохом виродження, осотом насилля, блекотою запроданства, кукілем лакейства, будьяками бездуховності, лопухами двомовності, перекотиполем ідолопоклонства, горещітом вторинності нашої нації, загадженій посткомуністичною командно-адміністративною потухлою...

Передвічна Берегине! Охороннице правдоного нашого національного дому! Стою перед тобою навколішки і молю: постав урешті-решт на того чужого нам тирловища вічний плуг з

новими лемішами порядку, дисципліни у нашому зруйнованому державному храмі. Час не чекає.

Надіє наша! Передчасно до чужого воза прив'язана. На хресті мук розп'ята, на Голгофі двох світів таврована, але воскресла, як Христос Спаситель наш Воскрес! Тож чекаємо твого Божого знаку: зачати новим ратаям переорювати усе чуже нам. Наносне...

Чи, може, станеться і тепер червоне диво? І знову не покидатиме нас жахне, смертоносне: "Іменем советской власті..." І поженуть нас безжалні, перефарбовані косарі у нескладимі новоберівські заповідники, психвідстойники. Голодомором викосять, чорнобильською смертю засіють. По світах, як сірих журавлів, компартійні буревії злочинницькими руками розпорашать. А підступні кремлівські політкормчі й далі на міжнародній толоці твердитимуть, що ти, Україно, не з Київського коріння еси. Не древня, не мудра, не велична, не правичне дерево наше...

Прости і їх, "ближніх сусідів". Рідна Прочанко! З простягнутою рукою побіля чужинецьких порогів. Знеславлена наїзниками та блудними синами. Захисти себе і нас, праведних, від усього підступного, зловорожого, що чигає на наше самостійне воскресіння.

Повернися, привернися до нас, Берегине милостива. Скропи землю нашу, її народ цілющими дніпровськими водами злагоди, стійкості, національної гордості, безсмертя. Освяти від отруйного мороку "руського міра" СНД, дурману неоколоніальних "сіамських близнюків".

Портаят синів та дочок наших на віки вічні. Хай буде воля твоя у всьому доброму, розумному. Тоді, як у ті вікопомні княжі часи Володимира Великого - збирача і хрестителя язичницьких племен у єдиний державний і політичний моноліт - підуть і нині по цій дорозі усі наші люди.

Аміни!

Ігор ОЛЕЩУК

Побачило світ нове мистецько-краєзнавче дослідження Ольги Тракало

■ Хоровий спів в Україні - це не тільки про розвиток нашої самобутньої пісні, культури, це також і про єднання української громади. Це - підвалини нашої ідентичності й самоусвідомлення своєї українськості.

Саме темі розвою хорового співу в Товстому, що на Заліщанщині, присвятила своє краєзнавчо-інформаційне дослідження Ольга Тракало, заслужена працівниця культури України, яка майже три десятиліття очолювала Заліщицьку бібліотечну систему. Цьогорічна ювілярка-авторка зробила собі й читачам, шанувальникам українського мистецтва, цінний подарунок - видала книгу-фотоальбом "Хоровий спів у Товстому".

Завітавши у Заліщицьку міську центральну публічну бібліотеку, Ольга Йосипівна зустрілася з фахівчинями книгозбірні - бібліотекаркою Галиною Заянчковською, провідною бібліотекаркою Лілією Вонс, а також із істориком-дослідником, краєзнавцем і педагогом Михайлом Сопилюком, директором Заліщицького краєзнавчого музею Віталієм Каспруком, журналістом, редактором, письменником Петром Мельником, заслуженим працівником культури України, композитором, хормейстером Василем Салевичем та вручила всім примірники своєї книги з дарчими написами, зокрема і для читачів міської бібліотеки.

У теплій атмосфері авторка й учасники зустрічі поділилися думками про роль і значення краєзнавчих досліджень для розвитку літератури і культури, передачі досвіду нащадкам.

До слова, книжка "Хоровий спів у Товстому" побачила світ 2025 року у видавництві "Терно-Граф". Передмову написав заслужений журналіст України, голова Тернопільської обласної організації Національної спілки журналістів України, письменник, уродженець Товстого Василь Тракало.

Варто зазначити, що виданню книги передувала значна дослідницька робота авторки і велике зібрання у музичній школі Товстого 28 травня 2023 року, яке його ініціаторка, організаторка і ведуча Ольга Тракало та учасники музично-краєзнавчої події присвятили історії й сьогоденню хорового співу в селищі.

Про подію тоді писала місцева преса. Зокрема, у газеті "Колос" (м. Заліщики) були опубліковані статті заслуженої журналістки України Ольги Личук (Мельник) та заслуженого працівника культури України, композитора й організатора хорів

на Харківщині, уродженця села Виноградне Василя Салевича. Ці публікації також лягли в основу краєзнавчого видання. Книжка містить галерею фотографій товстенських хорів різних років із коментарями авторки і докладними списками учасників, художніх керівників, диригентів творчих колективів.

Розвиток хорового співу в Товстому розпочався з 1911 року, коли вперше виступив церковний хор, а це - 114 років тому. А найстаріша світлина хору в книзі датована ще 1927 роком. У виданні авторка розмістила пам'ятні світлини зі свого родинного фотоальбому, а також ті, які були передані пані Ользі колишніми співаками хорів.

Тож це видання стане ще однією цеглиною в мистецько-краєзнавчий фундамент Товстенщини, Заліщанщини і Тернопілля, а також України, оскільки видавництво "Терно-Граф" усі видані книги надсилає в Національну бібліотеку України імені В. І. Вернадського (Київ).

На цей час у фондах бібліотеки імені В. І. Вернадського вже є дослідницька книжка 2009 року Ольги Тракало "Маестро Наддністрянського краю", видана до 100-річчя від дня народження Ярослава Васильовича Смеречанського, композитора, диригента, музиканта, педагога, організатора хорів і фундатора, першого директора дитячої музичної школи у Заліщиках, яка почала діяльність 1947 року, тобто понад 80 років тому.

Авторка Ольга Тракало - особистість небайдужа, енергійна в своїх дослідженнях, тож, думається, з-під її пера вийде ще не одна цікава і потрібна книжка.

Оксана ДЯНІВ,
заслужена журналістка України

Спорт

«Нива» зіграла внічию

■ 17 серпня у третьому турі чемпіонату першої ліги "Нива" на виїзді зустрічалася із "Ігульцем" (Петрове).

Поєдинок видався доволі емоційним і видовищним.

Вже на 7-й хвилині господарі, які намагалися грати першим номером, могли відкривати рахунок. Екснбивець Роман Волохатий трішки не влучив у ворота тернополян.

А далі небезпечні моменти вже створювали гості. І якщо господарів спочатку виручив їхній воротар після удару Максима Угринюка, то вже через кілька хвилин, під час наступної атаки "Ниви", він був безсилий після того, як Валентин Налуда замкнув простріл від Мар'яна Мисика - 0:1.

Футболісти "Ігульця" після пропущеного м'яча довго приходили до тями, але гольові моменти мали лише наприкінці тайму. І один з них на останній хвилині першої половини зустрічі їм таки вдалося реалізувати, коли Віталій Фарасеєнко влучно пробив у дальній кут - 1:1.

У другому таймі тон в поєдинку задавали екстернополяни і тернополяни. Спочатку у складі "Ігульця" небезпечно пробивав головою Волохатий, згодом міг відзначитися й Сергій Кисленко. Потім "Ниву" міг знову виводити вперед Валентин Налуда, після виконання стандарту трішки не влучив й Сергій Давидов. Доволі непогано у цій грі виглядали тернопільські футболісти.

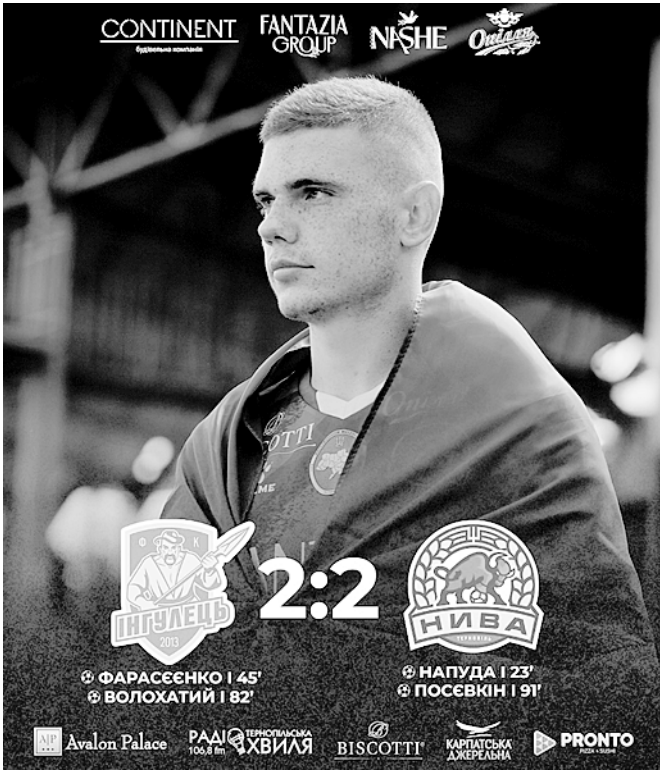
Екснбивці таки забили у ворота колишньої своєї команди. Після навісу з лівого флангу відзначився півзахисник "Ігульця" Роман Волохатий, який в падінні пробив ногою у кут воріт "Ниви" - 2:1.

А що ж "Нива"? Тернопільські футболісти виявили характер і таки зрівняли рахунок. Знову спрацювали заміни головного тренера Юрія Вірта. Після передачі від Мудрого відзначився Радіон Посєвкін, який правою ногою відправив м'яч у ворота господарів - 2:2.

На останніх хвилинах матчу "Ігулець" спробував вирвати перемогу, але часу на це у господарів поля вже не було.

"Ігулець" (Петрове) - "Нива" (Тернопіль) - 2:2 (1:1).

Голи: В. Фарасеєнко (45), Р. Волохатий (82). - В.

Налуда (23), Р. Посєвкін (90+1).

"Нива" (стартовий склад): Ольховий Ілля, Паламарчук Іван, Буртник Василь, Демиденко Андрій, Михальчук Мілан, Давидов Сергій, Тлумак Юрій, Мисик Мар'ян, Резепов Денис, Угринюк Максим, Налуда Валентин. Запасні: Шарун Володимир, Михайлів Юрій, Михайлів Віталій, Кицун Марко, Вишинський Богдан-Юліан, Мудрий Максим, Бей Андрій, Посєвкін Радіон. Головний тренер - Юрій Вірт.

Нагадаємо, що у Тернополі також грає домашні поєдинки "Епіцентр", який у 3-му турі приймав київське "Динамо". Наші сусіди із Хмельниччини поступилися більш досвідченішому супернику - 1:4 (1:2).

30 серпня у четвертому турі "Нива" прийматиме волочиський "Агробізнес".

Тим часом у 1/32 фіналу Кубка України тернопільська "Нива" гратиме на виїзді із ФК "Реал Фарма" (Одеса). Базова дата проведення матчу: 23 серпня.

Результати матчів чемпіонату області з футболу

■ 17 серпня відбулося сім поєдинків дванадцятого туру у Вищій лізі чемпіонату Тернопільської області з футболу 2025 року. Тож пропонуємо результати зіграних матчів.

ФК "Трибухівці" - "Сокіл" (Велика Березовиця) - 0:4 (0:3), ФК "Теребовля" - "Медобори" (Зелене) - 1:4 (1:2), ФК "Збараж" - ФК "Борщів" - 0:2 (0:0), "Поділля"

(Васильківці) - ФК "Нараїв" - 0:4 (0:2), "Поділля" (Велика Березовиця) - "Вікнини-ФАТ" (Вікно) - 0:4 (0:1), "Зелені леви" (Почаїв) - "Галич" (Збараж)" - 0:2 (0:1).

13 серпня відбувся перенесений поєдинок "Агрон" (Великогаївська громада) - "Поділля" (Васильківці), який завершився з рахунком - 3:1 (2:0).

Матч "Збруч-Агробізнес" (Підволочиськ) - "Агрон" (Великогаївська громада) у зв'язку з участю "Агрона" в аматорському чемпіонаті

України відбудеться 20 серпня.

У 13-му заключному турі першого етапу 23 серпня зустрінуться: "Галич" ("Збараж") - ФК "Трибухівці", "Вікнини" (Вікно) - "Зелені леви" (Почаїв), "Агрон" (Великогаївська громада) - "Поділля" (Велика Березовиця), ФК "Нараїв" - "Збруч-Агробізнес" (Підволочиськ), ФК "Борщів" - "Поділля" (Васильківці), "Медобори" (Зелене) - ФК "Збараж", "Сокіл" (Велика Березовиця) - ФК "Теребовля".

«Дністер» та «Агрон» стартували в аматорському чемпіонаті

■ 17 серпня стартував новий сезон 2025/2026 у чемпіонаті України серед аматорів. У першій групі, де виступають великогаївський "Агрон" і заліщицький "Дністер", зіграли п'ять поєдинків.

Заліщицький "Дністер" у статусі чемпіона України вдома зіграв унічию із СК "Коростень Агро-Нива"

з Житомирщини. Заліщицькі футболісти дуже старалася перед численними вболівальниками, хотіли розпочати сезон з перемоги, мали й непогані моменти, але м'яч вперто не йшов у ворота... Ключовим епізодом зустрічі стала 84-та хвилина, коли арбітр призначив пенальті у ворота коростенців. Однак воротар команди гостей Богдан Синицький виявив майстерність і відбив удар з "позначки".

Натомість "Агрон" вдало розпочав новий сезон, здобувши виїзну перемогу з мінімальним рахунком над ФК "Костопіль" з Рівненщини. ФК "Костопіль" - ФК "Агрон" - 0:1 (0:0).

Гол: Тарас Гром'як (88).

У другому турі 24 серпня "Дністер" гратиме виїзний поєдинок із ФК "Миколаїв" з Львівщини, а "Агрон" прийматиме ФК "Тростянець" з Волинської області.

«Самбір-Нива-2» штампує перемоги

■ 18 серпня у четвертому турі другої ліги групи А тернопільська "Самбір-Нива-2" зустрічалася на виїзді з київським "Атлетом".

Варто зазначити, що молоді тернопільські футболісти, які продемонстрували якісний футбол, перемогли з мінімальним рахунком. Вже на початку зустрічі влучно замкнув передачу Максим Крамарчук.

Мабуть, ніхто із вболівальників не вірив, що після 4-х турів, маючи в активі 3 матчі та 9 очок, тернопільські футболісти будуть одноосібними лідерами турнірної таблиці.

"Атлет" (Київ) - "Самбір-Нива-2" (Тернопіль) - 0:1 (0:1).

Гол: М. Крамарчук (3).

У п'ятому турі 30 серпня "Самбір-Нива-2" прийматиме житомирське "Полісся-2".

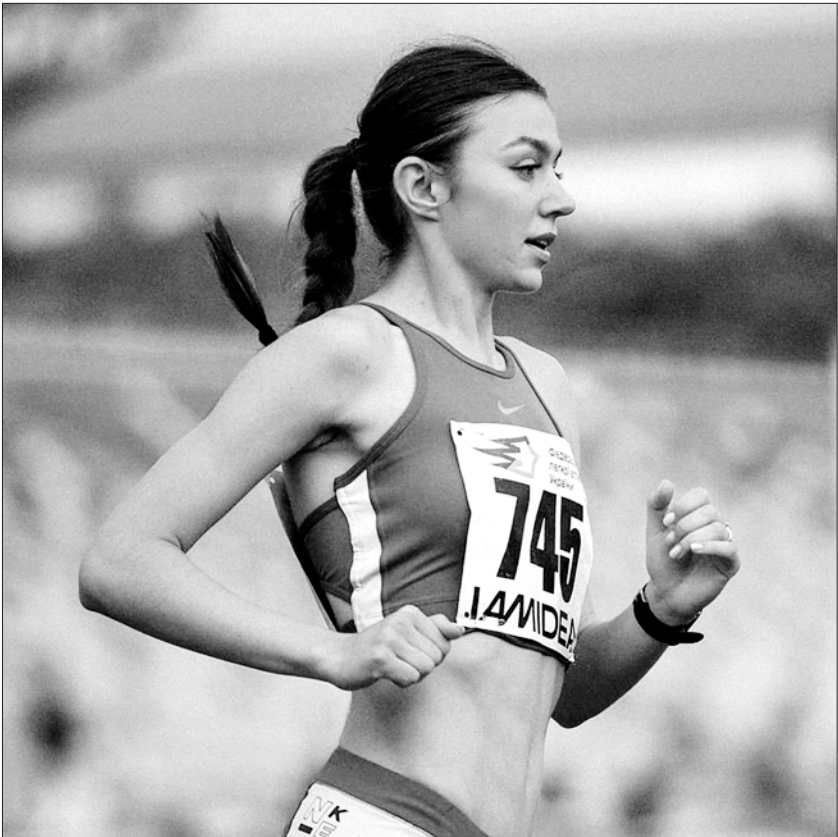

Вибороли 22 медалі

■ Завершився літній легкоатлетичний сезон. Спортсмени Тернопільської області здобули 22 медалі на чемпіонатах та Кубку України з легкої атлетики.

У їхньому доробку - 6 золотих, 6 срібних та 10 бронзових нагород, повідомили у Федерації легкої атлетики Тернопільської області.

Чемпіонами України стали: Тетяна Когут - біг на 5000 м серед молоді (тренери - Володимир та Богдан Дуди, Бережанська ДЮСШ); Максим Лаврик - дворазовий чемпіон у штовханні ядра серед юніорів (тренер - Іван Панасюк, ОДЮСШ з літніх видів спорту); Макар Шмуляєв - дворазовий чемпіон у метанні списа серед юнаків (тренери - Галина Шмуляєва, Леонід Дахновський, ОДЮСШ); Назар Загородній - біг на 2000 м з перешкодами серед юнаків (тренер - Володимир Дуда, Бережанська ДЮСШ).

[illegible]

Ох, ці непосиди...

Танцювальний колектив "Веселі непосиди" із Великогаївської громади виборів перше місце на фестивалі "Говерла ART Fest-2025". Конкурс тривав у Карпатах та зібрав учасників із різних регіонів України. За інформацією Великогаївської територіальної громади, талановиті діти отримали нагороду у номінації "Хореографічне мистецтво" (жанр "народна хореографія").

Розмальовує сторічні валізи

■ Ангеліна Храпа із села Ридодуби Чортківського району розмальовувала старі валізи акриловими фарбами і покрила їх лаком. Написали на сайті "Про те".

"Мене надихали фото живих квітів, а композицію придумувала сама, - каже Ангеліна. - Також мені допомагала моя викладачка Марія Тимчук. Вона авторитет для мене - щира і дуже добра людина".

Дівчина цьогоріч закінчила Тербовлянський фаховий коледж культури і мистецтв, відділення декоративно-прикладного мистецтва і реставрації. Розмальовані валізи - її дипломна робота.

"Валізи шукала через інтернет й замовляла, - розповідає Ангеліна. - За найменшу заплатила 160 гривень. Більші коштували 500 гривень. Вони дуже старі. Є 1900 року і ще старіші. В одній валізі знайшла картку, в якій записано, що необхідно брати із собою в подорож".

Валізи тепер прикрашають фотозони. Їх братимуть на виставки. З ними уже танцювали хореографи коледжу.

"На жаль, валізи тепер асоціюємо з тривожною валізою, - додає Ангеліна Храпа. - Я хотіла, навпаки, передати спокій, красу квітів, природи".

Написав 25 книг за 25 років

■ 13 серпня у приміщенні редакції газети "Свобода" відбулося вшанування знаного тернопільського літератора, краєзнавця, громадського діяча Іларіона Пилипця з нагоди 85-річчя від дня народження і 25-річчя творчої діяльності.

Голова Спільки слов'янських письменників України Володимир Барна вручив відзнаку та диплом п. Іларіону від Національної спілки журналістів України, Спільки слов'янських письменників та Українського фонду культури ім. Б. Олійника, за вагомі творчі здобутки на ниві літератури, збереження та популяризацію української культури, історії, традицій, за багатолітню жертвову працю та значний особистий внесок у духовну скарбницю рідного краю.

Уродженець Чортківщини Іларіон Пилипець - знаний у мистецьких колах нашого краю. Одні читають його книги, романи, другі захоплюються життєвими історіями, треті знають його як колекціонера старовини, близькі друзі згадують його "Відпочинкову оселю" (так він називає свій замський будиночок) у с. Баворів Тернопільського району, куди ювіляр частенько запрошує друзів, і де бували такі особистості, як всесвітньовідомий художник Іван Марчук, письменники Микола Вінграновський, Степан Сапеляк, Михайло Левицький, Богдан Мельничук, артист Богдан Ступка, кобзар Микола Литвин та багато інших відомих людей. І всі вони, коли мова заходить про пана Пилипця, згадують його добрими,

теплими і щирими словами.

До речі, у своїй "Відпочинковій оселі" пан Пилипець облаштував у 2017 році унікальний етнографічний музей. Там, крім книг, зібраний експонати, починаючи з 19 століття, речі домашнього вжитку, вишиті рушники, картини і багато іншого, а ще є й козацькі люльки. Біля музею Іларіон Пилипець встановив пам'ятник Великому Кобзарю. А один із розділів музею присвятив Тарасу Шевченку, де представлено близько 190 книжок, які вдалося зібрати колекціонеру. Найдавніша - "Кобзар" з 1912-го року.

Близько 20 років тому, перебуваючи вдома у п. Іларіона, я милувався макетами церков, які він виготовив із сірників. Тоді господар ділився планами, щоби якось ширше використати своє вміння. Так згодом народився проєкт "Хати без вікон", під час якого він виготовив макети 12 крижок для музеїв Тернопільщини та Рівненщини, а також для приватних колекціонерів.

Зрештою, за що би не брався Іларіон Пилипець, все він робить вміло, щиро, і з любов'ю, до чого б не торкалася його рука, усе перетворюється на мистецтво. Його знають і шанують не тільки на Тернопільщині, а й в інших областях України, його книги читають і перечитують, а життєві будальщини переповідають.

Пан Іларіон нині, як завжди, усміхнений, жартує і радіє, що вже скоро вийде з друку його новий роман. Це вже буде 25 книга, яку він написав після виходу на пенсію.

Ось такий він, Іларіон Пилипець, - славний син землі Тернопільської.

В. Н.

■ На завершення номера

■ 13 серпня в Тернополі біля районної лікарні освятили храм на честь великомученика Пантелеймона Цілителя.

Освячення храму та святкове Богослужіння очолив митрополит Вінницький і Барський Симеон у співслужінні митрополита Переяславського і Вишневського Олександра, архієпископа Тернопільського і Бучацького Тихона, настоятеля храму протоієрея Богдана Антонюка та духовенства єпархії.

Владика Олександр передав для храму частки мощів великомучеників Пантелеймона та Димитрія Солунського, а також мучеників Дасія Доростольського та Аурелії Римської, які поклали у престол. Після освячення в новій церкві відслужили Божественну літургію, після якої митрополит Симеон разом з митрополитом Олександром і іншими присутніми священнослужителями та вірянами привітали архієпископа Тихона з Днем тезоіменитства.

Освятили новий храм

Премію Кабміну передала на потреби ЗСУ

■ Співачка з Коропця Віталія Грицак отримала премію Кабінету Міністрів України і передала її на потреби ЗСУ. Про це дівчина написала на своїй фейсбук-сторінці.

"Ось такий у мене День молоді - отримала премію Кабінету Міністрів України, якою щороку відзначають 20 молодих людей за особливі досягнення у розбудові країни. Усю суму - а це 38 450 грн - я віддаю на FPV-дрони у фонд Сергія Стерненка, адже відчуваю, що зараз цим коштом не може бути кращого призначення. Дякую родині, друзям та кожному зі своїх читачів - без вашої підтримки моя діяльність не була б такою ефективною. Окремо вдячна відділу освіти, культури, молоді та спорту Коропецької територіальної громади за те, що подали мою кандидатуру на цю премію! Знаєте, ми часто чуємо фразу: "Ваша молодість втрачена". А я вдячна усім, хто доводить, що нічого ми втрачати не збираємось - ні території, ні мову, ні культуру, ні ту ж молодість, бо, попри все, розвиваємо себе і країну", - написала Віталія.

До речі, минулого року Віталії призначили президентську стипендію.

Віталія Грицак народилася у 1999 році в Коропці. Навчалася в Коропецькій мистецькій школі. Закінчила відділ "Оркестрові струнні інструменти" Тернопільського мистецького фахового коледжу ім. Соломії Крушельницької, Національну музичну академію України ім. Петра Чайковського, а також магістратуру Луганської державної академії культури і мистецтв. Працювала викладачкою музичного мистецтва в приватній школі. Співачка пише пісні, влаштовує благодійні концерти, збираючи кошти на ЗСУ. Вона - лауреатка обласних, всеукраїнських та міжнародних конкурсів.

Написано серцем

Знов снилося моє життя

Знов снилося моє життя,
Що було вже і що ще буде.
Гірко ще нап'юся пиття,
Та тебе серце не забуде.

Бо хоче так моя душа,
Люблю і досі, досі мрію,
Щоб з нього вийняти ножа.
Чи покохати ще зумію?

Не знаю, скільки тих провин
Я назбирав на шляхах долі,
Чекав дзвінка, чекав новин
Від тебе - милої такої.

Своєму серцю за життя
Завдав нестерпних важких ран.
В душі не було каяття,
Лиш десь з глибин ішов туман.

Писав я вірші і любив
Тебе одну, як ніхто в світі.
При зустрічі в очах ловив
Спахи зір короткі миті.

І за нагоди, без причин,
Тобі дарунок з рук букети,
Нічого не чекав взамін,
Лиш в грудях серце билось:
"Де ти?"

Юрій ЗАЯЦЬ

Магічне віконце

Допоможіть моїм дітям створити сім'ю!

сімейного затишку?

Якось сиділа на лавці біля свого дому, думала про нашу біду, плакала. До мене підішла сусідка - баба Катря. Вона вже дуже стара жінка. Багато чого пам'ятає, а про людей в селі, то, певне, знає більше, ніж вони самі про себе. Я їй розказала, що мене тривожить. Вона помахала пальцем і мовила, що коли брат із сестрою одружуються - страждають наступні покоління. Я не розуміла, про що вона каже, почала розпитувати. Баба Катря розповіла, як колись до моєї бабці залицявся хлопець. Довго ходили. Потім вирішили зіграти весілля. Все було б добре, але батько молодого не давав благословення. З'ясувалося, що наречений - його позашлюбний син. Та молоді люди не поспішали. Вирішили, що проблема батьків їх не стосується і взяли шлюб, не відкривши свою таємницю священнику. Їх застерігали, що можуть народитися хворі діти. Та їм було байдуже. Значить, карма впала саме на моїх синів?

Так воно чи ні - не знаю. Я дуже віруюча людина, щонеділі ходжу

до церкви, мої хлопці теж. Боюся йти до ворожок, брати гріх на душу. Може ви, народна цілителько Завадівська, порадите, як мені бути. Дякую.

Ірина Олександрівна Тербовлянський район".

Шановна Ірино Олександрівно, не впадайте у відчай. Насамперед треба достовірно дізнатися, в чому причина того, що ваші сини не можуть знайти дружин, створити сім'ю. Адже їх може бути кілька. По-перше, можливо, є дівчата, яких ваші хлопці колись скривдили, і вони поганим словом, наприклад, прокльonom чи лихою дією заважають щастю ваших дітей. Може, сини через неодноразові особисті невдачі просто розчарувались і бояться нових стосунків.

Р.С. Дорогі читачі "Свободи", якщо у вас є запитання, чи ви потребуєте поради або допомоги, пишіть до нас, і ми звертатимемося із вашими листами до бережанських цілительів, а відповіді публікуватимемо у газеті. Якщо ж ви особисто хочете поспілкуватися з Любою Іванівною чи Андрієм Завадівськими, телефонуйте: (097)554-63-18, (098)030-07-25.

РЕКЛАМА